

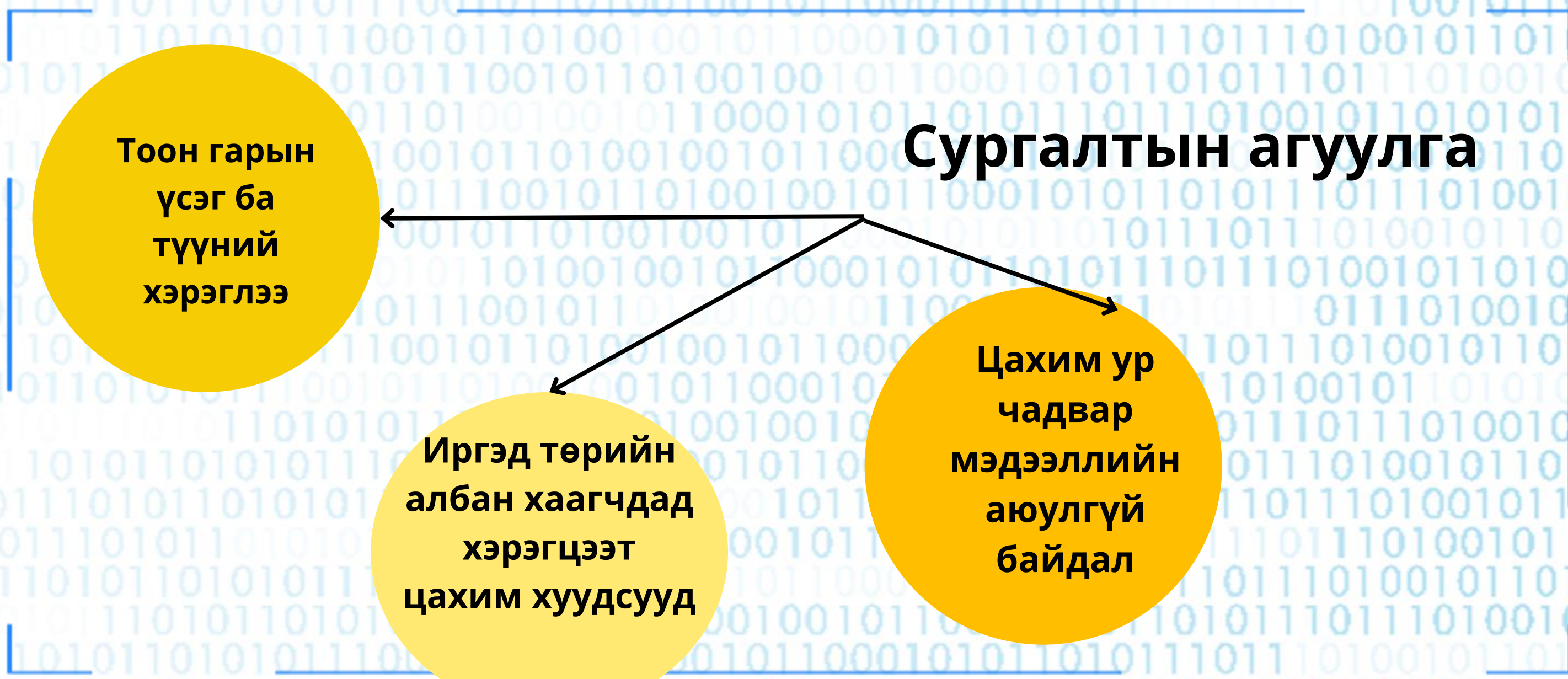
МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

Цахим ур чадвар

Төрийн цахим үйлчилгээний
зохицуулалтын газар
2023

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

Монгол Улсын Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй цахим шилжилтийг эрчимжүүлэх, цахим үндэстэн болох зорилтын хүрээнд Төрийн цахим үйлчилгээг хүн, хуулийн этгээдэд хүргэх, зөвлөгөөгөө, мэдээллээр хангах ажлыг хурдан шуурхай зохион байгуулах чиг үүрэг бүхий Төрийн цахим үйлчилгээний зохицуулалтын газар Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 499 дүгээр тогтоолоор байгуулагдан ажиллаж байна.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

ХҮР

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ
СОЛИЛЦООНЫ СИСТЕМ

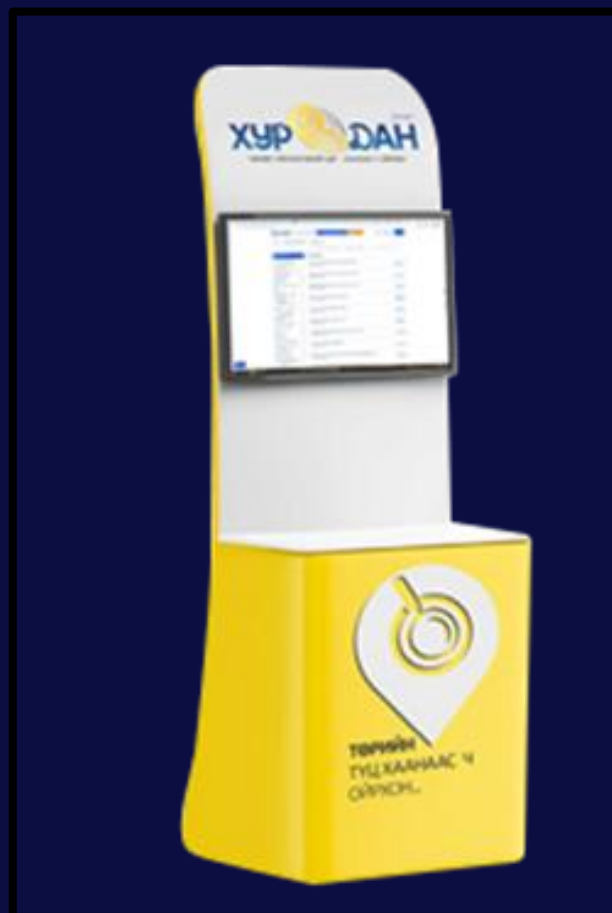
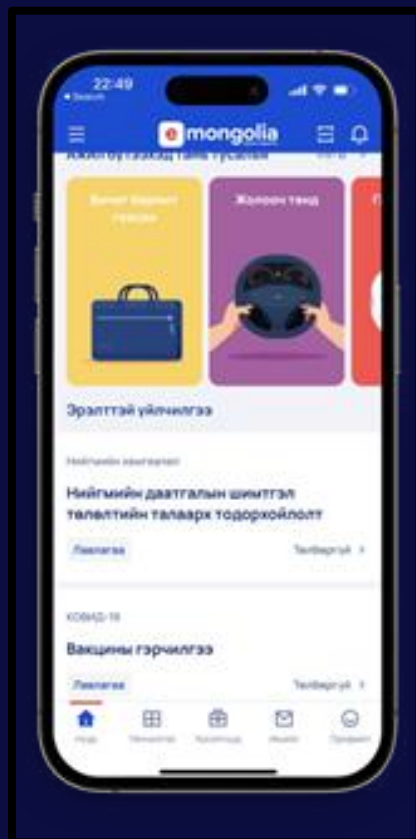
ДАН

ТАНИЛТ НЭВТРЭЛТИЙН
СИСТЕМ

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

 mongolia

 mongolia

хөдөлгөөнт
төхөөрөмжийн
аппликейшн

ТҮЦ машин Киоск

Операторын
горим

Метаверс VR

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

ОДОО

ЦААШИД ...

35 БАЙГУУЛЛАГА
440 ҮЙЛЧИЛГЭЭ

56 БАЙГУУЛЛАГА
785 ҮЙЛЧИЛГЭЭ

© mongolia

ДАН

ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦЭГ - ХААНААС Ч ОЙРХОН

ХУР

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

ЦАХИМ ГАРЫН ҮСЭГ БА ТҮҮНИЙ ХЭРЭГЛЭЭ

ЦАХИМ ГАРЫН ҮСГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

Цахим гарын үсгийн тухай хууль нь 2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр 8 бүлэг 35 зүйлтэй батлагдсан. 2022 оны 05 сарын 01 нээс хэрэгжиж эхэлсэн

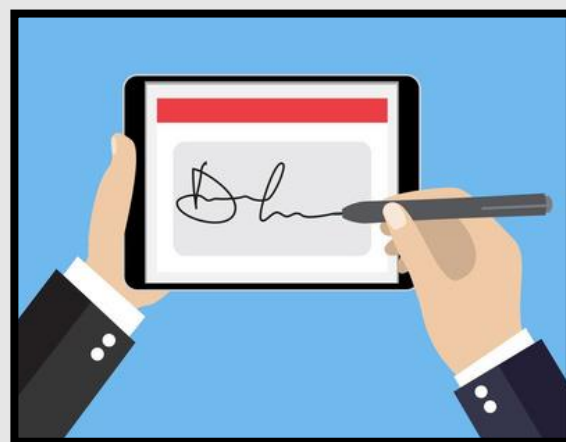
Цахим гарын үсэг гэдэг нь цахим мэдээлэлд гарын үсэг зурсан, цахим тамга хэрэглэсэн этгээдийг тодорхойлох зорилгоор мэдээлэлд хавсаргасан, эсхүл нэгтгэсэн цахим өгөгдлийг хэлнэ.

НИЙТИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ:

“Хуульд өөрөөр заагаагүй бол цахим баримт бичиг нь цаасан баримт бичигтэй нэгэн адил хүчинтэй байна.”

ЦАХИМ ГАРЫН ҮСГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ:

“Тоон гарын үсэг нь цаасан хэлбэрт байгаа мэдээлэлд зурсан гарын үсэгтэй адил хүчинтэй байна

цахим баримт

=

цаасан суурьтай бичиг баримт

Монгол улсад ашиглагдаж байгаа тоон гарын үсгийн төрлүүд

ухаалаг гар утсанд
суурилсан

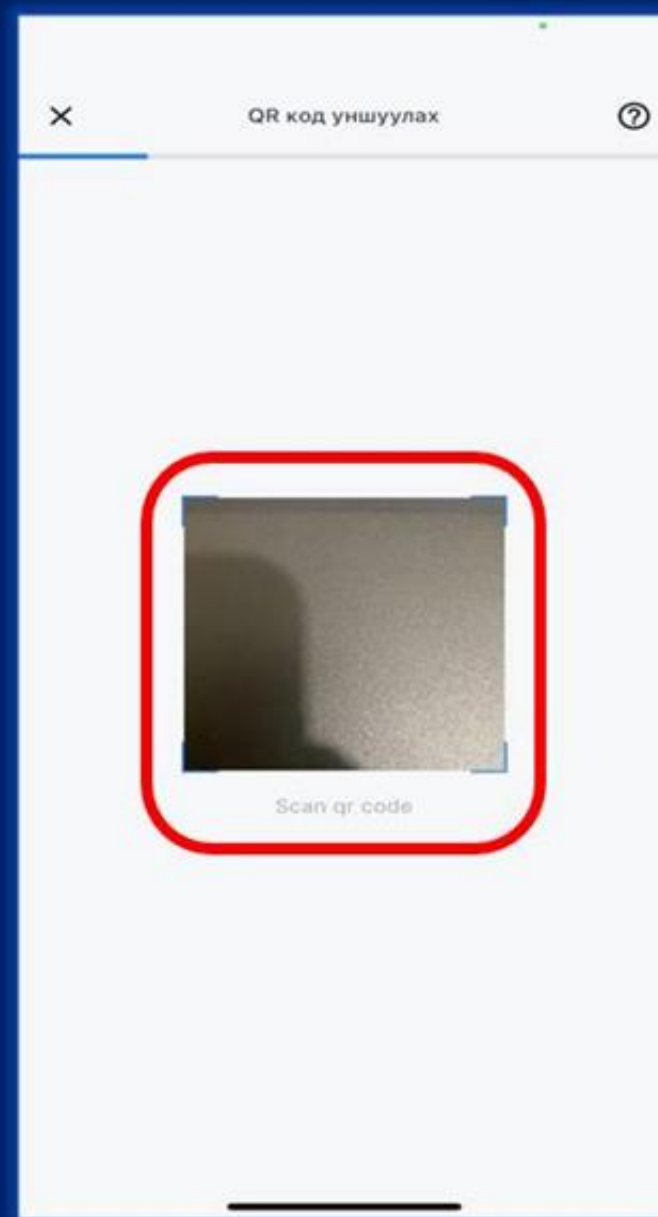
Иргэний үнэмлэхний
чипэнд суурилсан

Токен төхөөрөмжинд
суурилсан

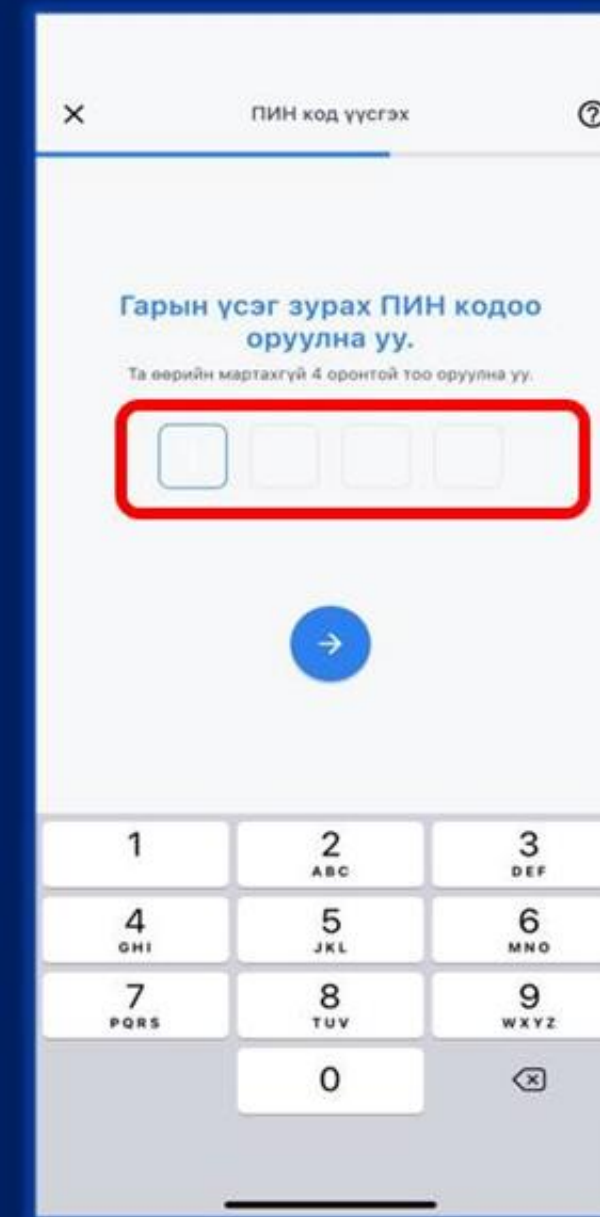
1. Үйлчилгээний нөхцөлтэй танилцаж, зөвшөөрнө

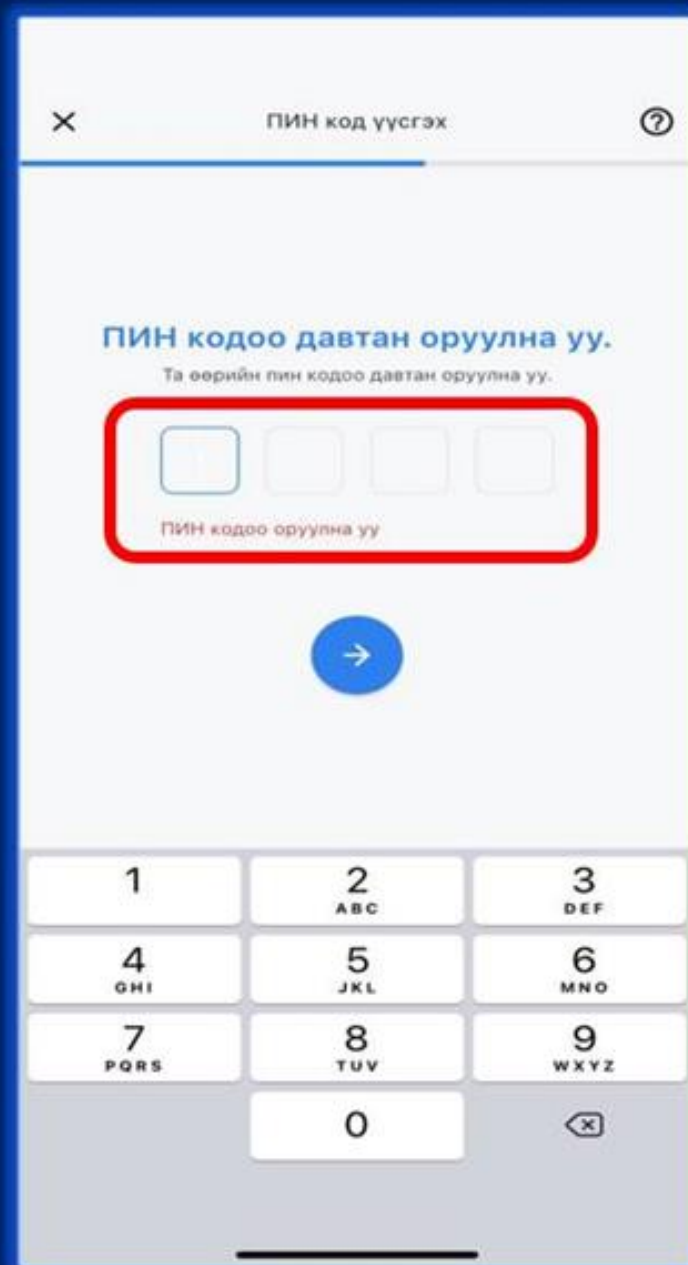
2. Бүртгэлийн ажилтнаас олгосон QR кодыг уншуулна

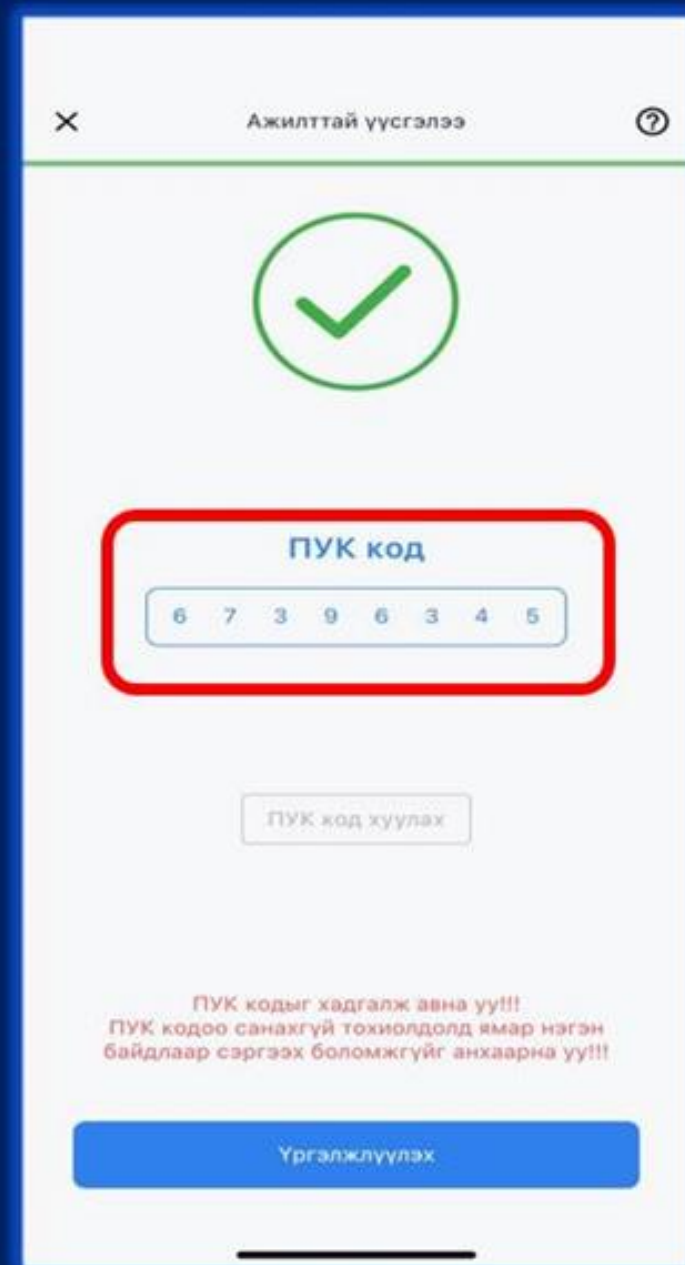
3. SMS-ээр ирсэн баталгаажуулах кодыг оруулна

4. Гарын үсэг зурж, баталгаажуулах үед оруулж байх ПИН кодыг өөрөө зохиож оруулна

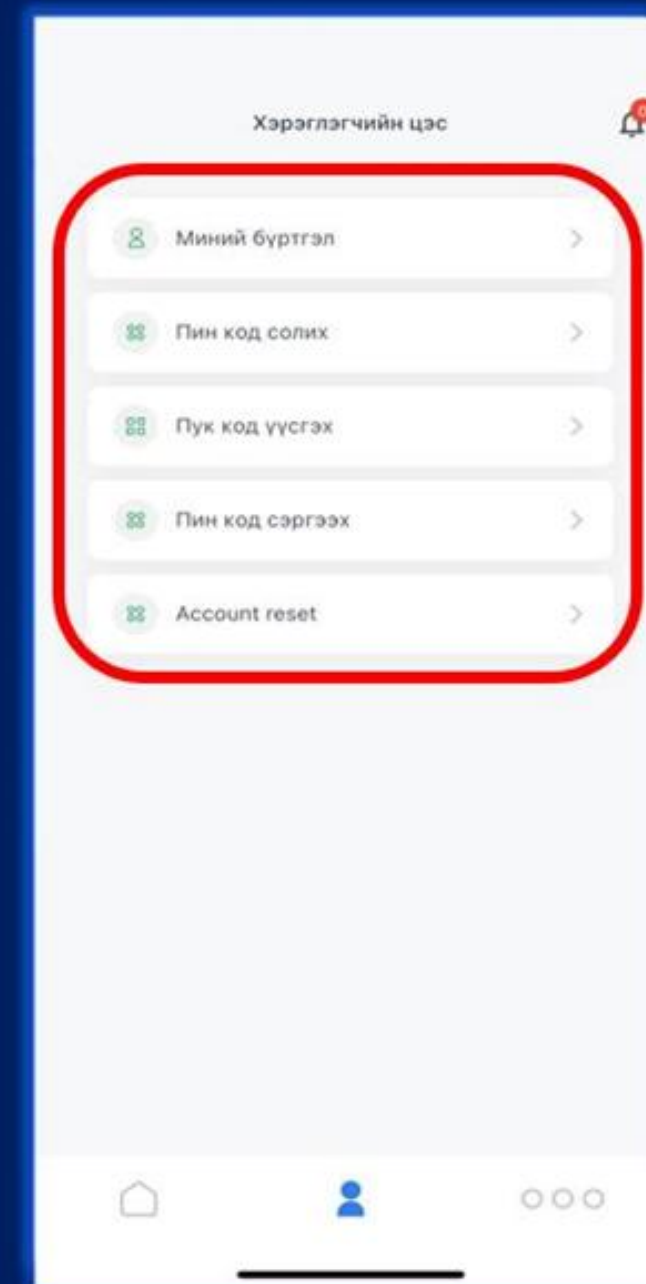
1. Хэрэглэгч өөрийн зохиосон ПИН кодыг давтан оруулна

2. ПИН код баталгаажмагц ирээдүйд ПИН кодоо сэргээх ПУК кодыг системээс автоматаар үүсгэж өгнө.

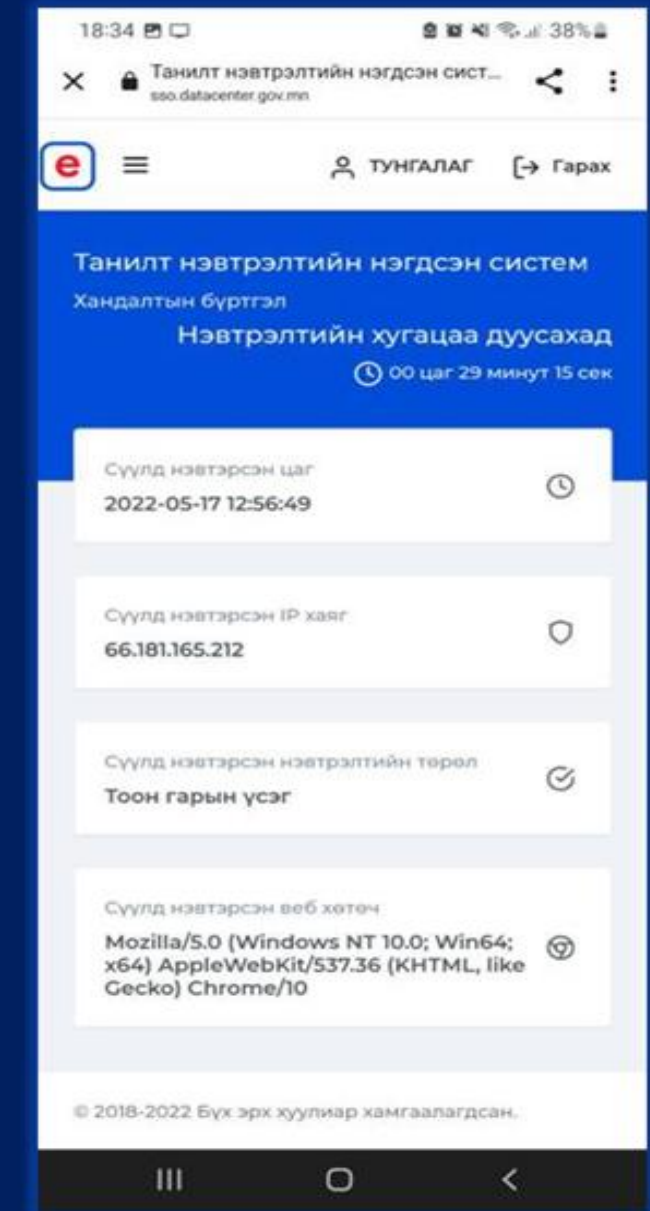
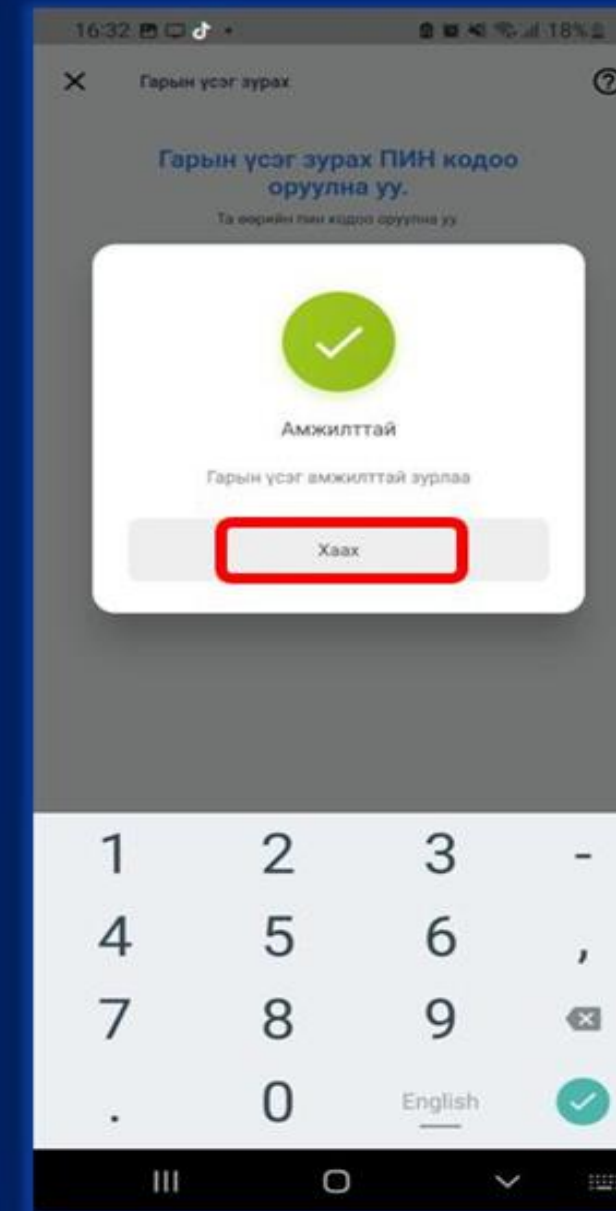
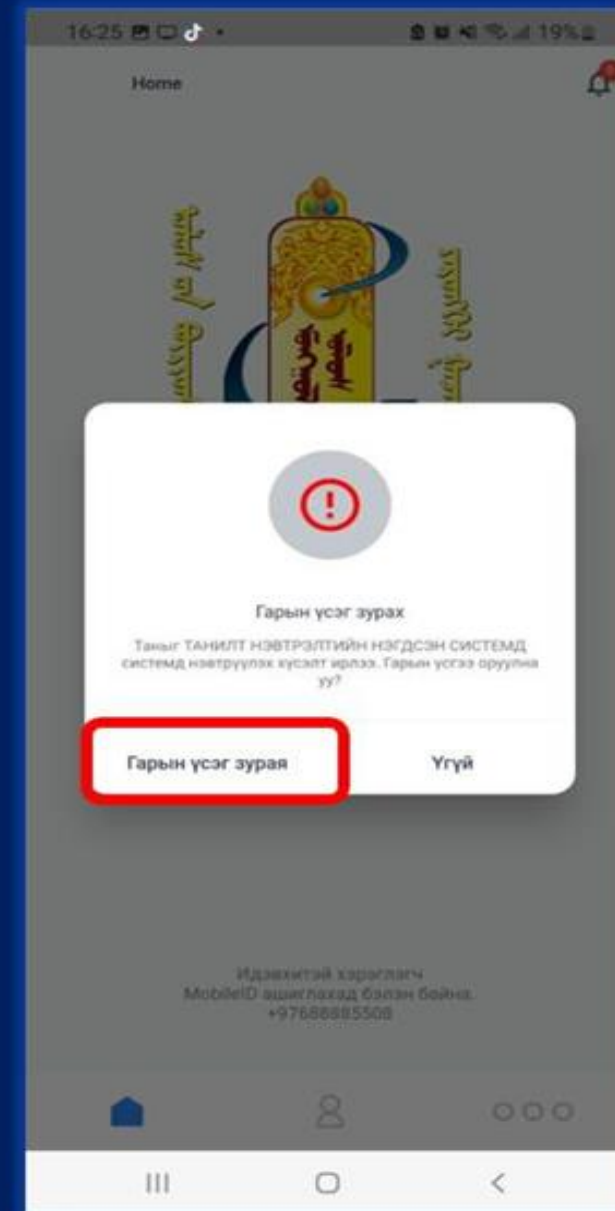
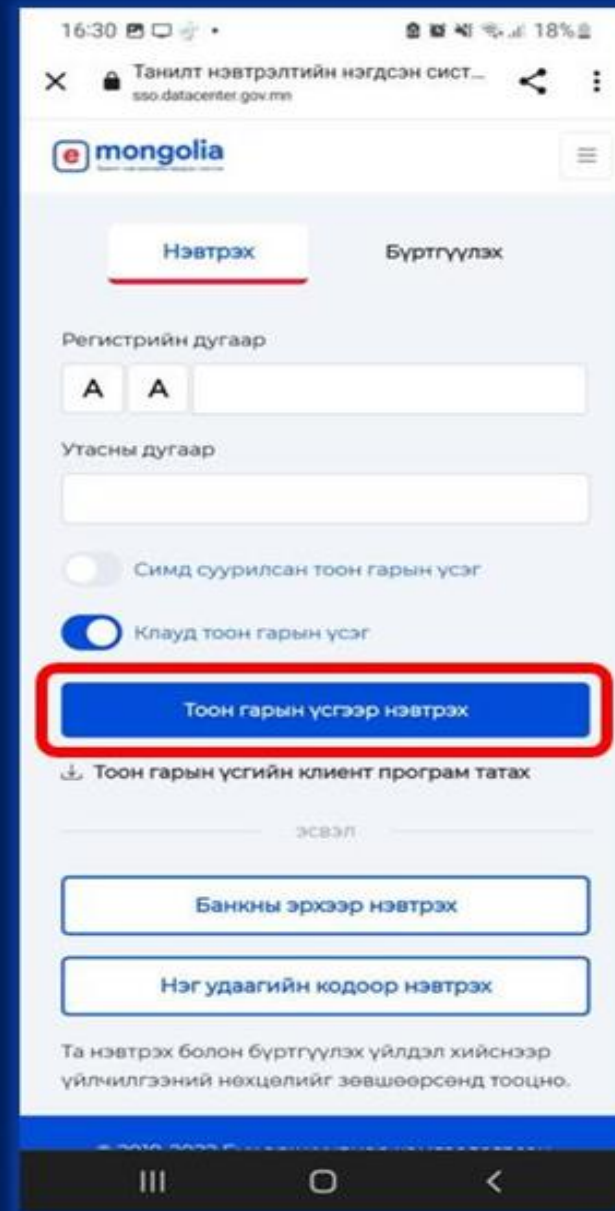
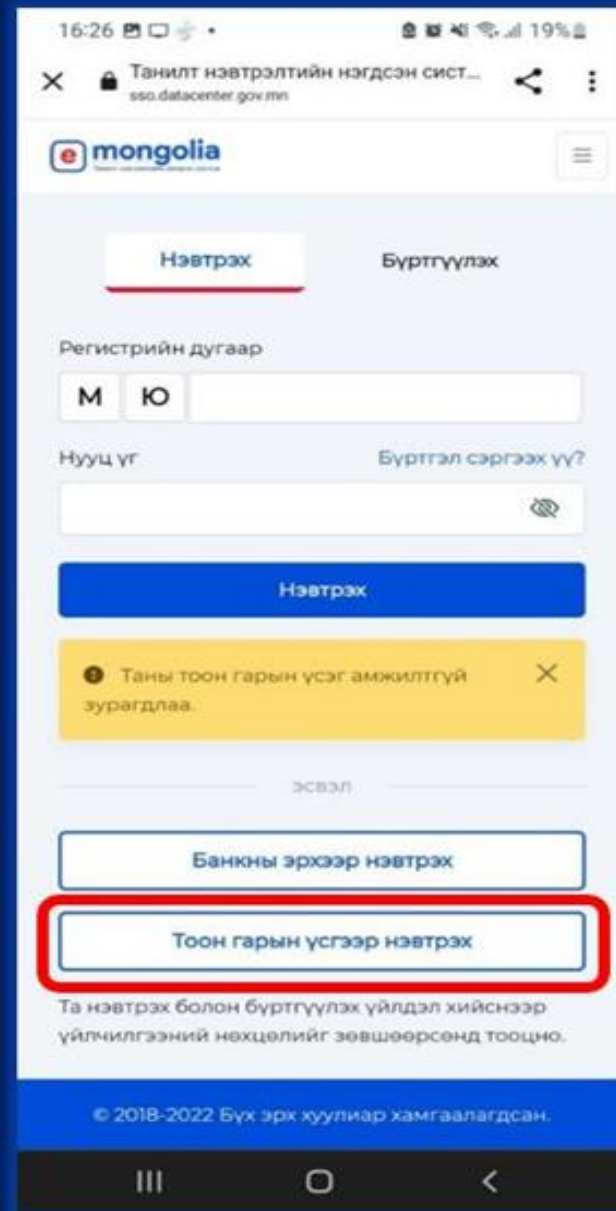

3. Тоон гарын үсэг үүссэний дараа хэрэглэгчид харагдах байдал

4. Хэрэглэгч өөрийн гарын үсгийн мэдээлэл болон бусад тохиргооны мэдээллийг шалгах хэсэг

МОБАЙЛ АППЛИКЕЙШНД БАЙРШСАН ТООН ГАРЫН ҮСГИЙГ ХЭРХЭН ХЭРЭГЛЭХ ВЭ

Токен гэж юу вэ?

Тоон гарын үсгийн гэрчилгээг тээж буй
төхөөрөмжийг хэлнэ.

Тоон гарын үсгийн гэрчилгээг хаанаас авах вэ?

Тоон гарын үсгийн гэрчилгээ олгох эрх бүхий байгууллагын бүртгэлийн нэгжүүдээс та өөрийн
биеэр ирж авна.

Сунгалт хийх тохиолдолд зарим байгууллагууд цахим үйлчилгээ санал болгодог.

Tridumkey

ТООН ГАРЫН ҮСГЭЭ
ХЭРХЭН АШИГЛАХ ВЭ?

DCIM, Person 1 - Chrome, яя, Сургалт, New folder, Дадл ажл...

Telegram, viber_imag..., TridumKey Client, IdeaShare

Slack, Viber, МАБ, Г.Энхмааг... цагийн бү...

Recycle Bin, Zoom, Судалгааны үр дүн, Төрийн албан х...

Google Chrome, тендерийн материал, Тайлан төлөвлөгөө

Microsoft Edge, PPT, Сургалтын тайлан

TridumKey Client

MN EN

Tridumkey

 ТОКЕН	 ГАРЫН ҮСЭГ
Нэр солих	Файл гарын үсэг зурах
Пин код солих	Файл гарын үсэг шалгах
Пин блок гаргах	PDF файл гарын үсэг зурах
 ФАЙЛ	 ГЭРЧИЛГЭЭ
Файл шифрлэх	Гэрчилгээ харах
Файл шифр тайлах	Экспорт

kali-linux-2...

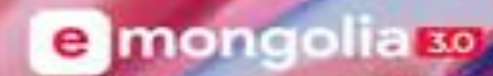
windows7

ЦАХИМ ХӨГЖЭЛ
ХАРИУЦЛАА ХӨТӨӨЧМЭ ЖАМ

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

*Иргэд, төрийн албан хаагчдад хэрэгцээт
цахим хуудсууд*

Хэрэгцээт цахим хуудсууд

Монгол Улсын Засгийн газар www.mongolia.gov.mn

Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газар www.cabinet.gov.mn

Монгол Улсын Их Хурал www.parliament.mn

Засгийн газарт өргөн барьсан хуулийн төслүүдийн нэгдсэн хуудас <https://d.parliament.mn/>

Байгууллагуудын шилэн дансны мэдээллийн хяналт <https://shilen.gov.mn/>

Хууль, эрхзүйн мэдээллийн нэгдсэн систем www.legalinfo.mn

www.e-mongolia.mn

www.e-business.mn/

www.shilen.gov.mn/

www.mindgolia.mn

www.sudalgaa.gov.mn

www.huduu.mn

www.11-11.mn

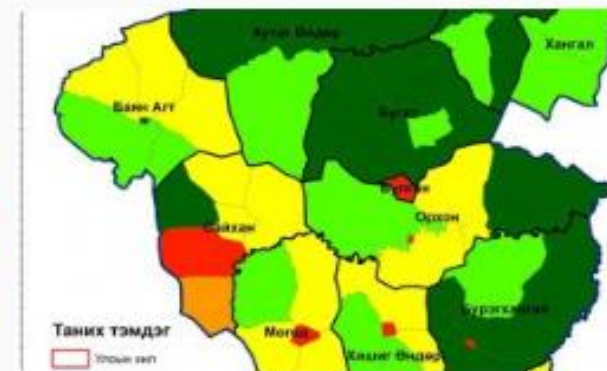
Арга хэмжээ

2023/09/19 | Дундговь аймаг
"ЦАЙНЫ СОЁЛЫН ЕРТӨНЦ" ХЯТАДЫН СОЁЛЫН
ӨДРИЙН НЭЭЛТИЙН АЖИЛЛАГААНД ТА
БҮХНИЙГ УРЬЖ БАЙНА

2023/09/08 | Булган аймаг
"ХУРДАН" ЦЭГИЙН 118 ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
АЖИЛТАН "ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ
ИРГЭДТЭЙ ХАРИЛЦАХ УР ЧАДВАР"-ЫН
СУРГАЛТАД ХАМРАГДЛАА

2023/09/08 | Булган аймаг
БУЛГАН УС ЦАГ УУР, ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ТӨВ

2023/09/05 | Дундговь ай
ХАРААНЫ БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭДЭД
ЗОРИУЛСАН ДУУТ ГЭРЛЭН ДОХИОГ
СУУРИЛУУЛЛАА

БҮГДИЙГ ҮЗЭХ

Нээлттэй ажлын байр

9 ажлын зар
Баян-Өлгий аймаг

31 ажлын зар
Баянхонгор аймаг

14 ажлын зар
Дорнод аймаг

3 ажлын зар
Дорноговь аймаг

САНАЛ АВЧ БУЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮД

БҮГД

ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

УИХ-ЫН ГИШҮҮД

ЗАСГИЙН ГАЗАР

БУСАД

ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ТӨСЛҮҮД

хайлт...

А-Я ▾

Монгол Улсын Засгийн газар

МОНГОЛ УЛСЫН 2024 ОНЫ
ТӨСВИЙН ТУХАЙ

Монгол Улсын Засгийн газар

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ДААТГАЛЫН САНГИЙН 2024
ОНЫ ТӨСВИЙН ТУХАЙ

Монгол Улсын Засгийн газар

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН
САНГИЙН 2024 ОНЫ
ТӨСВИЙН ТУХАЙ

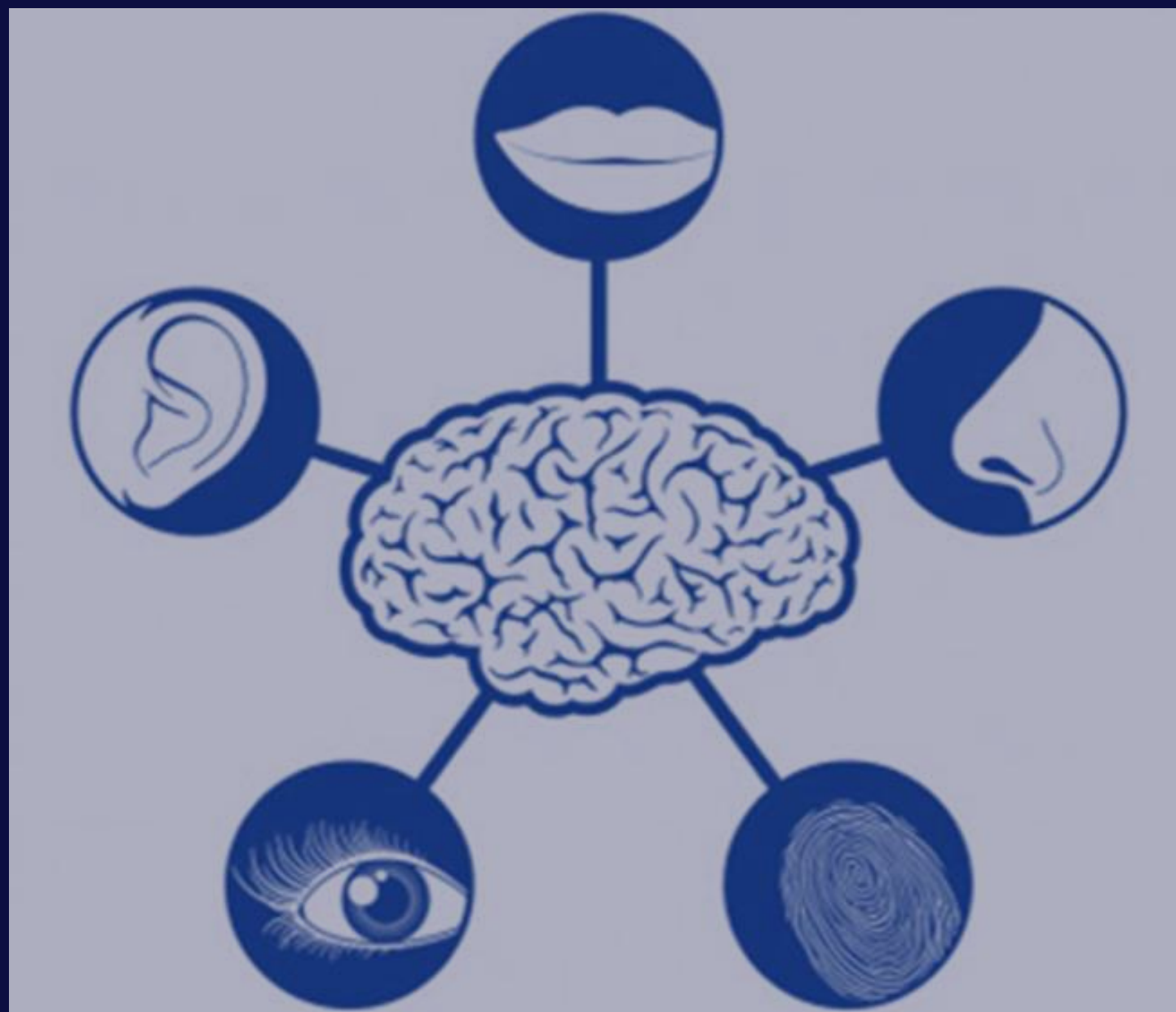
Монгол Улсын Засгийн газар

МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН
ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ
ТӨСВИЙН ХҮРЭЭНИЙ
МЭДЭГЛЭЛ 2025-2026 ОНЫ

Мэдээллийн аюулгүй байдал

Мэдээлэл гэж юу вэ?

Хүрэх, харах, сонсох, үнэртэх, амтлах, мэдрэх зэрэг эцсийн хүлээн авагч /хүн, амьтан/-ийн хүлээн авж чадах бүхий л баримтуудын нийлбэр цогц юм.

Мэдээллийн ангилал

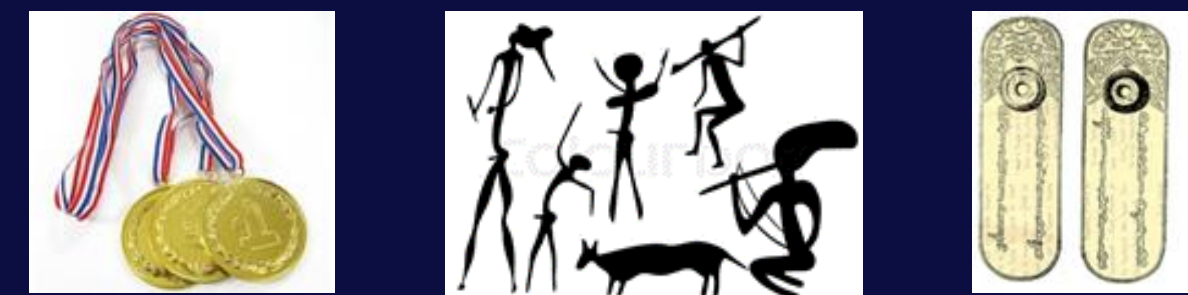
Цахим мэдээлэл – Компьютерийн өгөгдөл, дуу, дүрс, дүрс бичлэг, радио долгион, томьёолол, тоо болон бичгэн мэдээлэл зэргийг техник технологи шийдлээр өөртөө агуулж буй мэдээлэл.

Цаасан мэдээлэл – Дүрс зураг, томьёолол, тоо болон бичгэн мэдээллийг цаасан дээр агуулж буй мэдээлэл

Биет болон биет бус мэдээлэл – Дүрс зураг, томьёолол, тоо болон бичгэн мэдээллийг биет, аман яриа, үг материал хэлбэрээр өөртөө агуулж буй мэдээлэл.

Мэдээллийн аюулгүй байдал гэж юу вэ?

Мэдээлэл болон мэдээллийн системд зөвшөөрөлгүй хандах, мэдээллийг ашиглах, ил болгох, өөрчлөх, хуулах, устгах, мэдээллийн системийн үйл ажиллагааг тасалдуулах, гаднаас хяналт хийхээс хамгаалах үйл ажиллагаа юм.

**Тэгвэл...Худал мэдээллийг хэрхэн таньж мэдэх
вэ?**

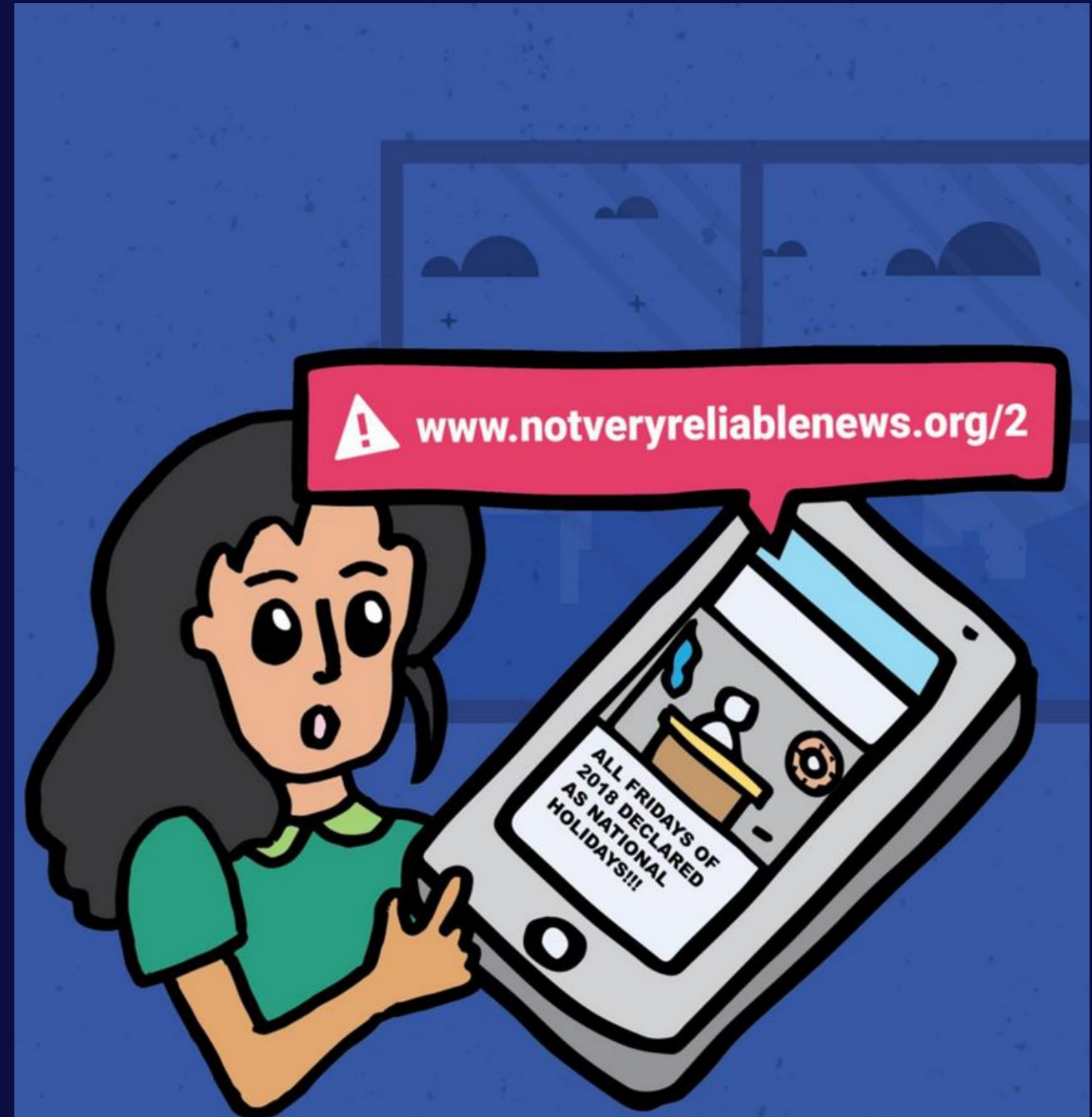
#Дүрэм 1

Гарчигт битгий
итгэ!

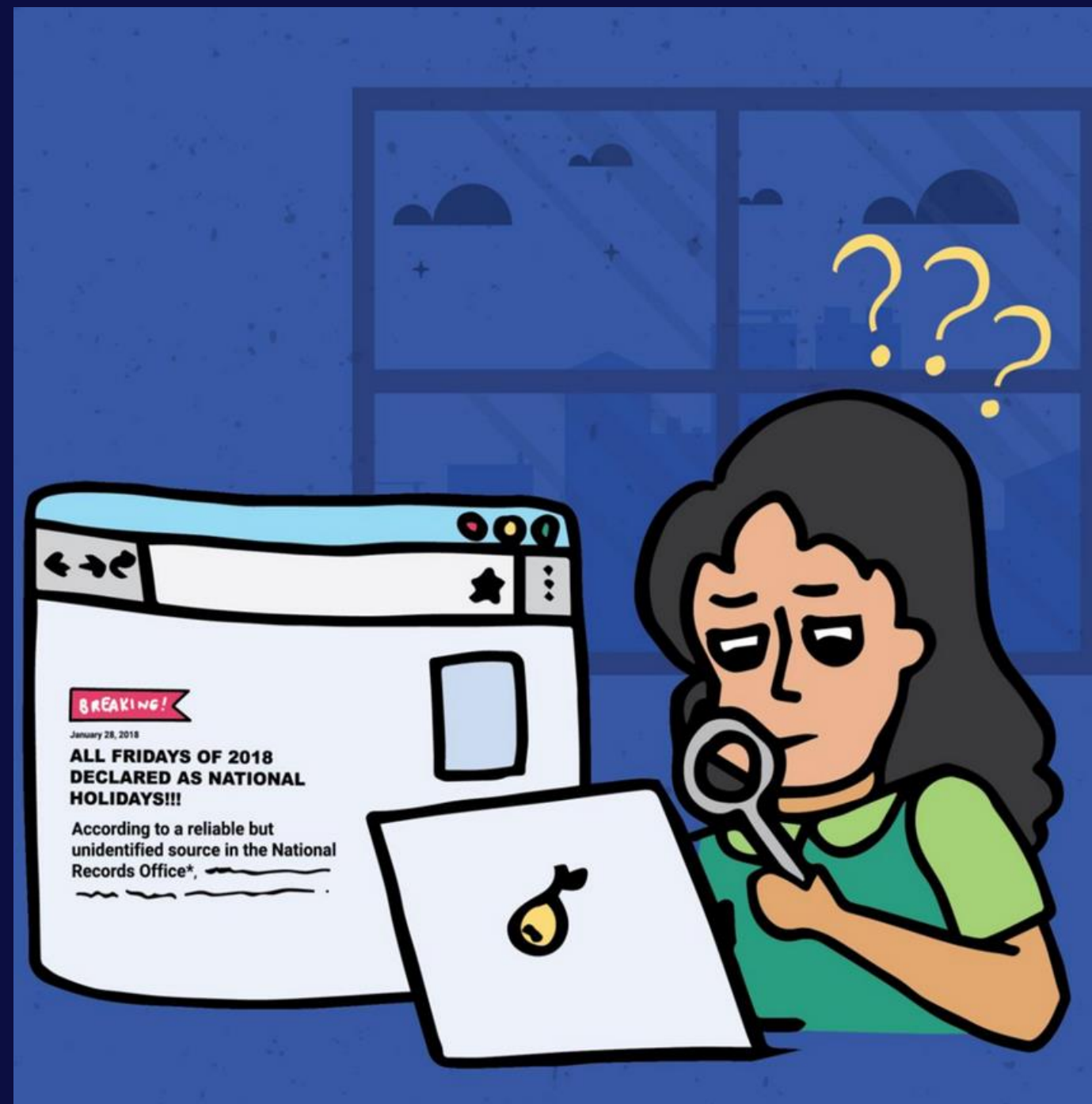
#Дүрэм 2

Вэб холбоосыг ажигла

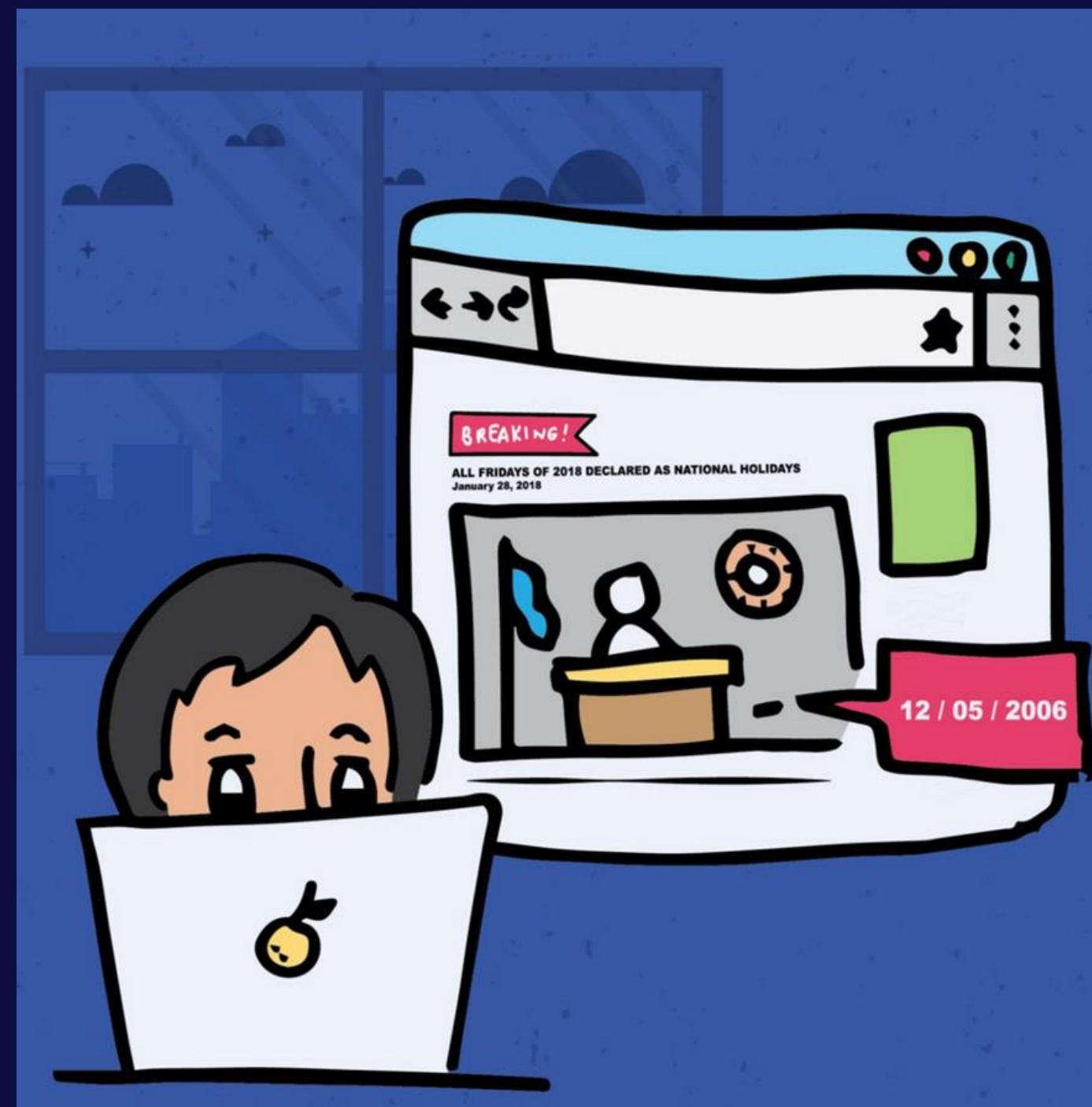
#Дүрэм 3

Эх сурвалжийг шалга,
бичигдсэн байдлыг анзаарах.

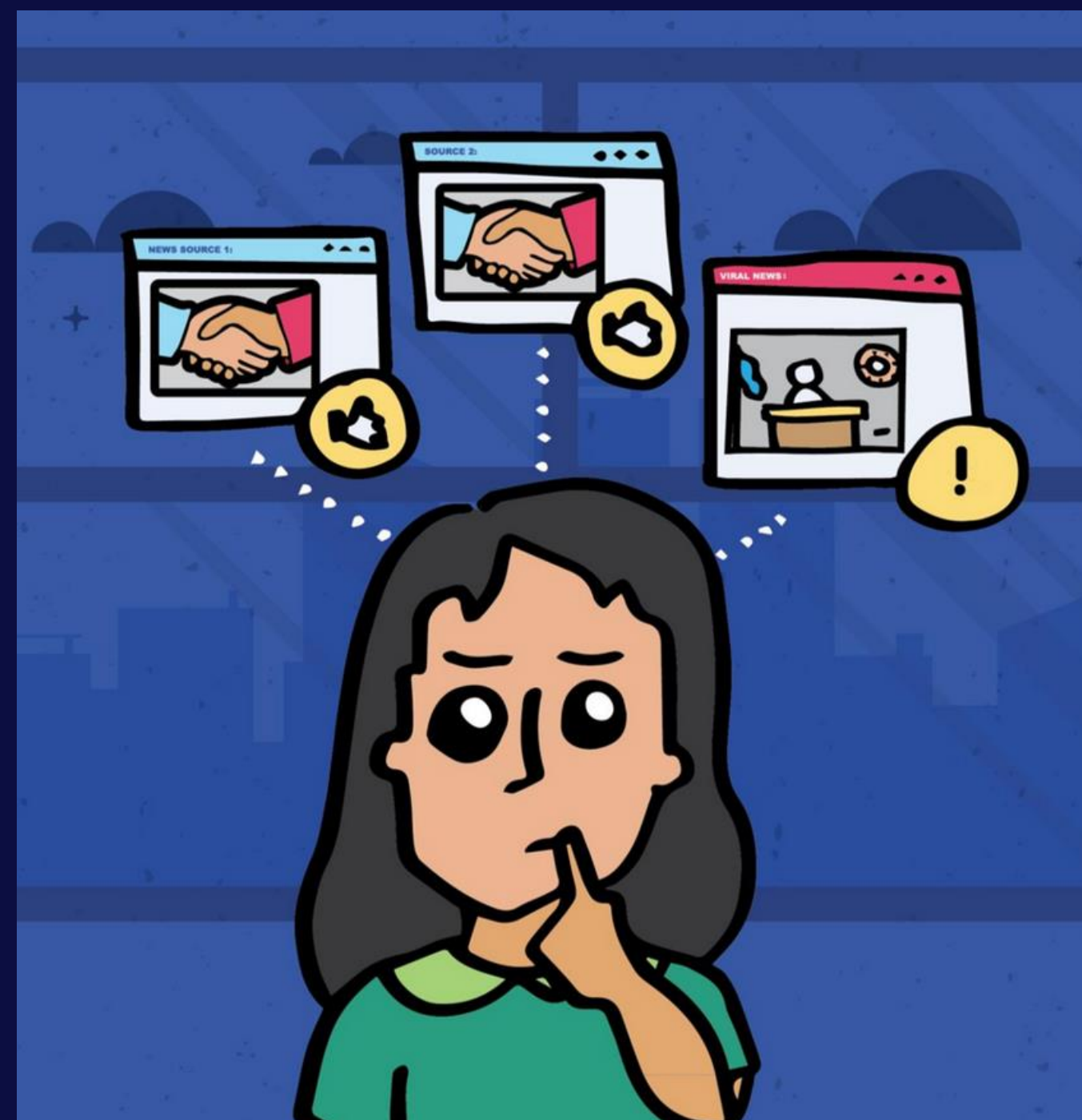
#Дүрэм 4

Зургыг сайтар ажиглаж
огноог заавал шалга!

#Дүрэм 5

Нотлох баримтыг
нягталж бусад
мэдээллийг шалгах ба
анхаарал татах
мэдээлэл байна уу
гэдгийг ялгаж салгах.

**Бид хаанаас мэдээлэл авдаг вэ ?
Мэдээллийн баталгаажуулалт хийх нь яагаад чухал вэ?**

Хэрэглэгчийн бэлтгэсэн контент

- Хэн нэгний хэлсэн зүйл, Олон нийтийн сүлжээ, Хувийн мессеж, Подкаст

Хувийн үзэл бодлыг агуулсан мэдээ

- *Вэбсайт, сэтгүүлүүд*

Мэргэжлийн контент

- *Сонин, радио, телевиз, мэдээний сувгийн вэбсайт*

***БАТАЛГААЖИЛТЫН ЦЭНХЭР ТЭМДЭГ (VERIFIED
BADGE)***

Uchral Nyam-Osor

264K followers • 1 following

 Call Now

 Following

 Message

Posts

About

Mentions

Reviews

Reels

Photos

More

...

Intro

Member of the Parliament of Mongolia, Minister of Digital Development and Communication

 Page · Politician

 7611 7272

 uchral.mn

 Rating · 4.2 (353 Reviews)

Featured

Uchral Nyam-Osor

August 10 ·

“УЧРАЛЫН БАЯР” ЗОРИЛТОТ ТӨСӨЛ 5
ДАХЬ ЖИЛДЭЭ ЭХЛЭХЭД БЭЛЭН
БОЛЛОО....

Учралын баяр-4 2022он

Uchral Nyam-Osor

July 10 ·

“Монголын эдийн засгийн форум”
хамтын ажиллагааны шинэ
боломжуудыг эрэлхийлж буй олон

Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам

40K followers • 16 following

 Contact us

 Following

 Message

- Posts
- About
- Mentions
- Reviews
- Reels
- Photos
- More

Intro

Ministry of Digital Development and Communications

- Page · Government organization
- Төв шуудан, Сүхбаатарын талбай - 1, Энхтайвны өргөн чөлөө, 1-р хороо, Чингэлтэй дүүрэг, Ulaanbaatar, Mongolia

Featured

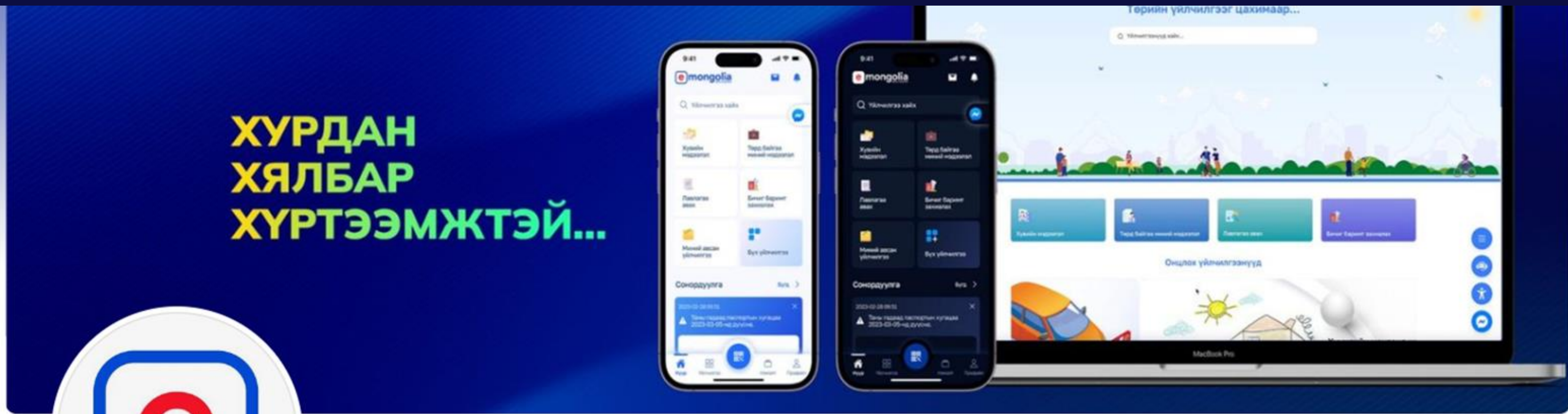

Цахим хөгжил, харилцаа
холбооны яам

August 24 at 4:28 PM ·

 Радио нэвтрүүлэх төв станц нь Баянзүрх дүүргийн Хонхор хотхонд байрлах бөгөөд Монголын үндэсний...

E-Mongolia

135K likes • 163K followers

[Message](#) [Like](#) [Search](#)

- Posts
- About
- Mentions
- Reviews
- Reels
- Photos
- More

Intro

Төрийн цахим үйлчилгээний нэгдсэн систем.

[Page](#) · Public & Government Service

Posts

[Filters](#)

E-Mongolia

3h · [Public](#)

 e-mongolia

ХУРДАН

ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦЭГ - ХААНААС Ч ОЙРХОН

Төрийн цахим үйлчилгээний зохицуулалтын газар

1.4K likes • 3.1K followers

 Liked

 Message

 Search

Posts

About

Mentions

Reviews

Reels

Photos

More

...

Intro

Posts

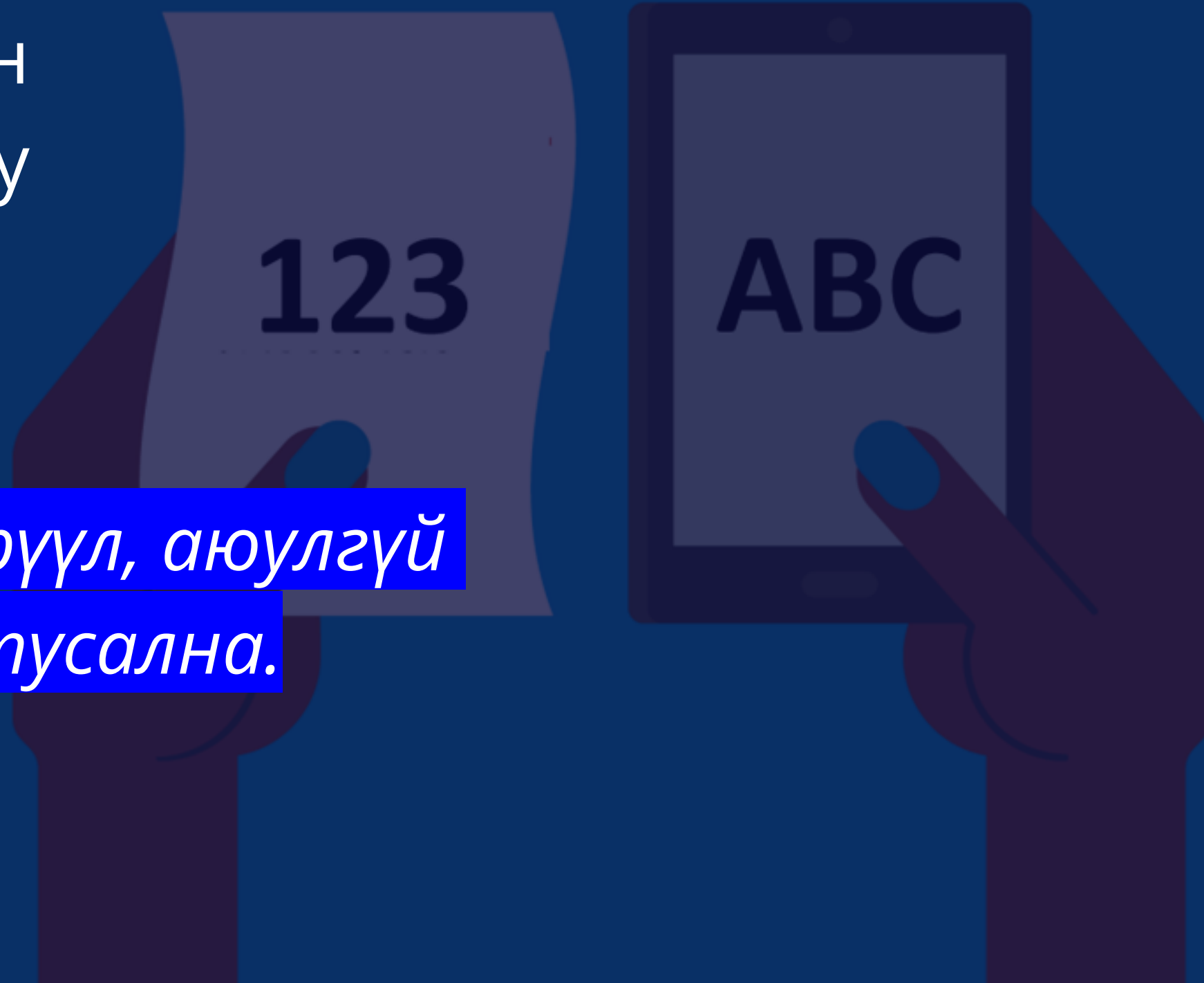
 Filters

Төрийн үйлчилгээний "ХУРДАН" төр

Мэдээллээ Баталгаажуулна гэж юу вэ?

Баталгаажуулалт нь мэдээллийг баримттай эсэх, үнэн зөв үү эсвэл зүгээр цуурхал уу гэдгийг шалгахыг хэлнэ.

Баталгаажуулалт нь хүн бүрт эрүүл, аюулгүй цахим орчинг бий болгоход тусална.

ОЛОН НИЙТИЙН СҮЛЖЭЭНИЙ АШИГЛАЛТЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

ОЛОН НИЙТИЙН БОЛОН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ГАЗАРТ БАТАЛГААГҮЙ WIFI СҮЛЖЭЭНД ХОЛБОГДОХГҮЙ БАЙХ. ЭНЭ ҮЙЛДЭЛ НЬ ТАНЫГ WIFI СҮЛЖЭЭГЭЭР ДАМЖИН ХУВИЙН МЭДЭЭЛЭЛ, НУУЦ ҮГЭЭ АЛДАХ ЭРСДЭЛЭЭС ХАМГААЛНА.

ЦАХИМ ОРЧИНД ХУВИЙН МЭДЭЭЛЭЛ БОЛОН ЗУРАГ НИЙТЛЭХДЭЭ АНХААРЧ БАЙХ.

ТАНИХГҮЙ ХҮНЭЭС ИРСЭН ЦАХИМ ШУУДАНГИЙН ХАВСРАЛТ ФАЙЛ БОЛОН ХОЛБООС ХАЯГ РУУ ОРОХГҮЙ БАЙХ.

НУУЦ ҮГИЙГ ТОМ, ЖИЖИГ ҮСЭГ, ТОО ТЭМЦЭГТ ОРОЛЦУУЛАН ХИЙЖ, ОЛОН ХАЯГАНД ДАВТАН АШИГЛАХГҮЙ, БАЙНГА ШИНЭЧЛЭЛ ХИИЖ БАЙХ.

 Cybercrimemongolia
 Cybercrime@police.gov.mn
 51-265834
 www.cyber.police.gov.mn

Та дижитал иргэн...

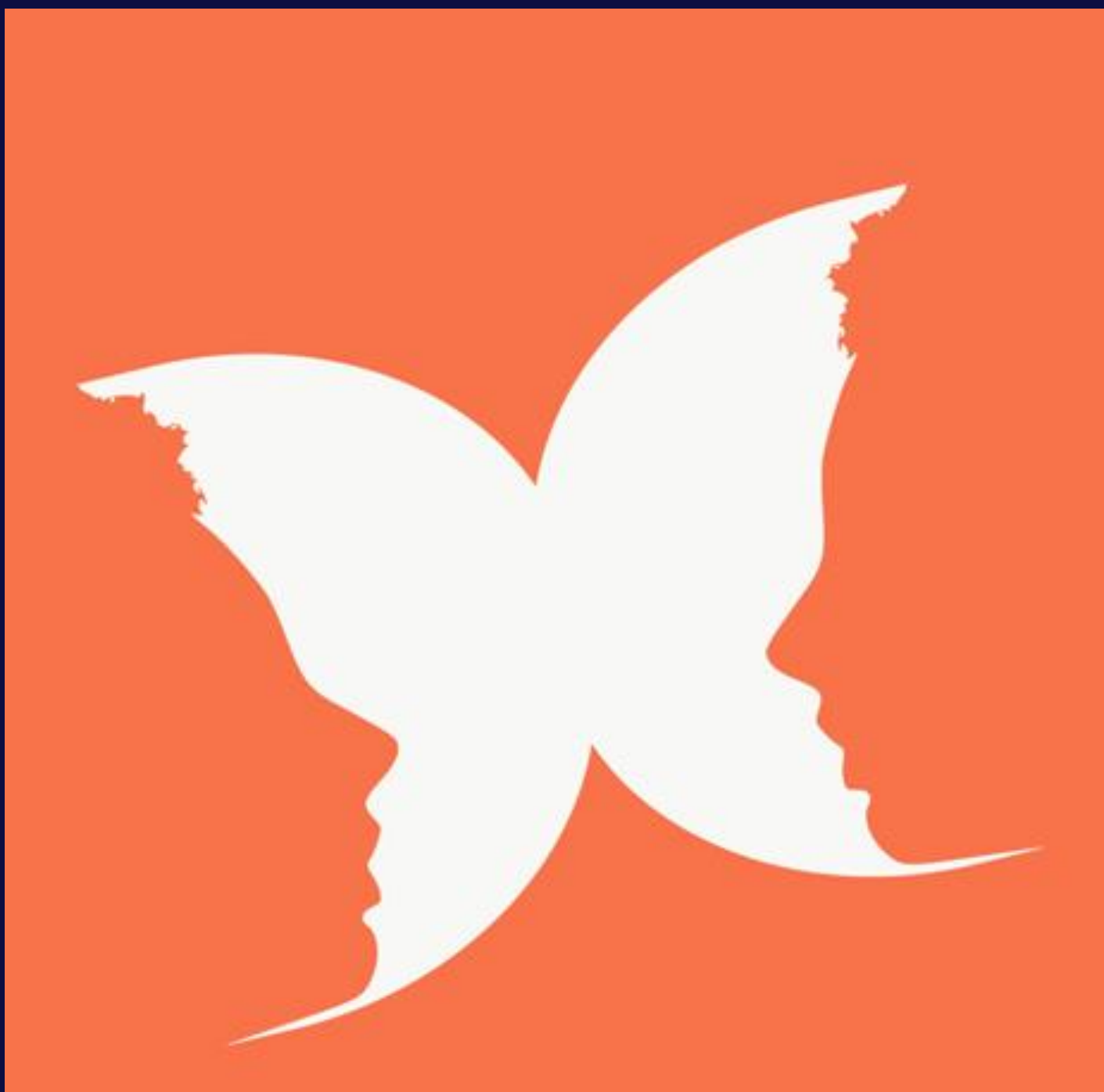
- Дижитал иргэн бол технологийг өөрөө эерэгээр ашиглах ур чадвар, мэдлэгийг эзэмшсэн хүн бөгөөд ингэснээр онлайнаар олж харсан зүйлээ ойлгож, эерэг харилцаа тогтоож, бусадтай харилцах боломжтой.

Хаанаас мэдээлэл авдаг вэ ?

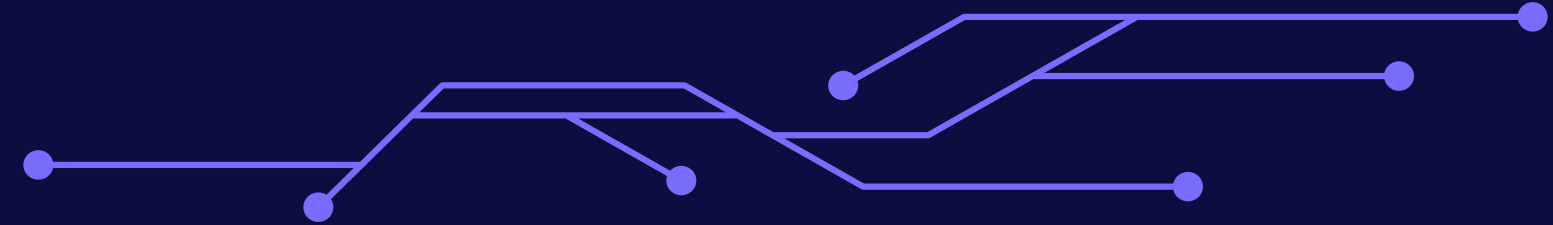
- Вэб хөтөч
- Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслийн платформ
- Онлайн програмууд
- Онлайн тоглоомууд

**Бид дэлгэцийн ард
бидэнтэй л адил сэтгэл
хөдлөлтэй хүн байгаа
гэдгийг мартдаг.**

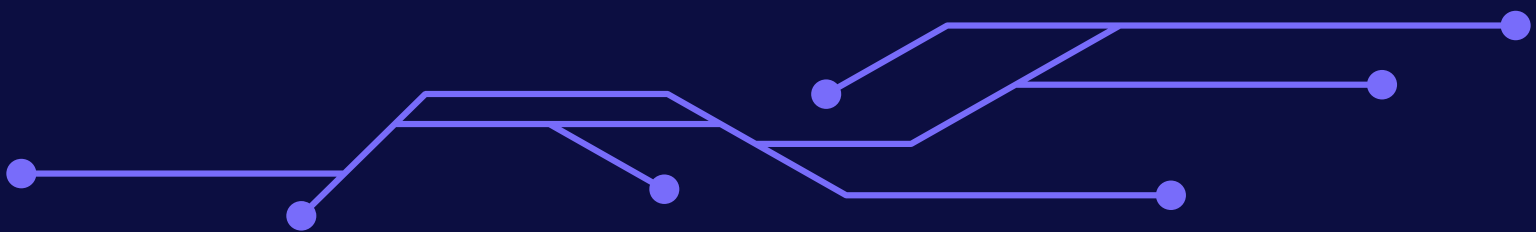

Тухайн хүний юу хэлэх гээд байгааг ойлгоход илүү хэцүү байдаг (биеийн хэл, дуу хоолойны өнгө аясыг мэдэх боломжгүй) Хүмүүсийн ялгаатай байдлыг ойлгосоноор бид илүү сайн цахим орчинг бүрдүүлж чадах юм.

Бид юу мэдэж авсан бэ?

- Итгэхийн аргагүй мэдээллийг шалгах.
- Форвард хийсэн эсэхийг мэддэг байх.
- Таныг таагүйтүүлж байгаа мэдээг шалгах.
- Зураг, бичлэг, аудиог сайтар шалга.
- Дарахаасаа өмнө холбоосыг шалга.
- Бусад эх сурвалжийг ашиглаж баталгаажуул.
- Хуваалцаж байгаа зүйлсээ сайн бод.
- Худал мэдээ илүү олны анхаарлыг татдаг.

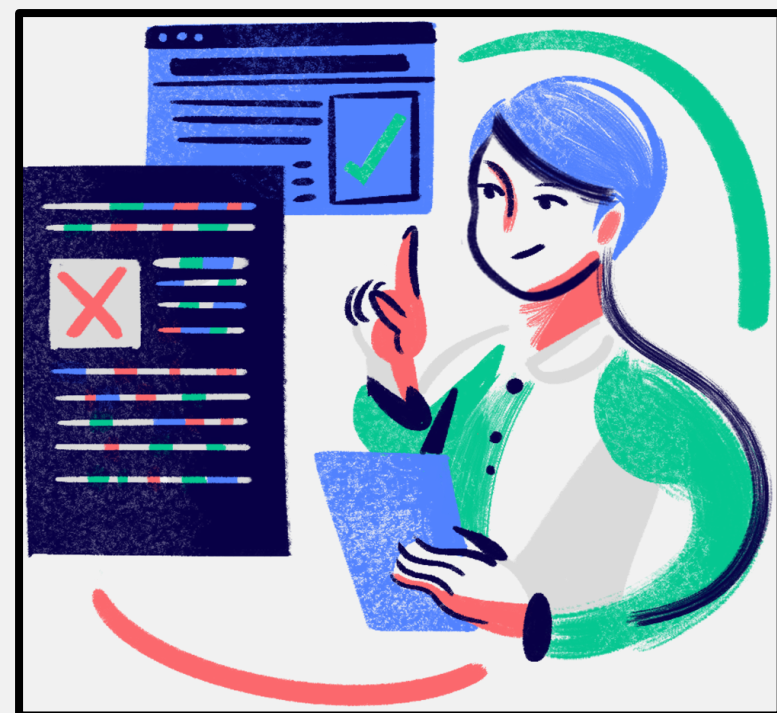

Цахим орчинд эерэг харилцааг бий болгох аргууд

Сөрөг зүйлсээс
зайлсхийх

Хэнтэй харьцаж
байгаагаа бодох

Өөрийгөө
бусдын оронд
тавих

Орчин тойрноо
мэдрэх

Дарамтлагч

Тролл

Аюул
учруулагч,
залилагч

Цахим дахь аюултай хүмүүсийг хэрхэн таних вэ ?
Тэдэнтэй хэрхэн харилцах вэ?

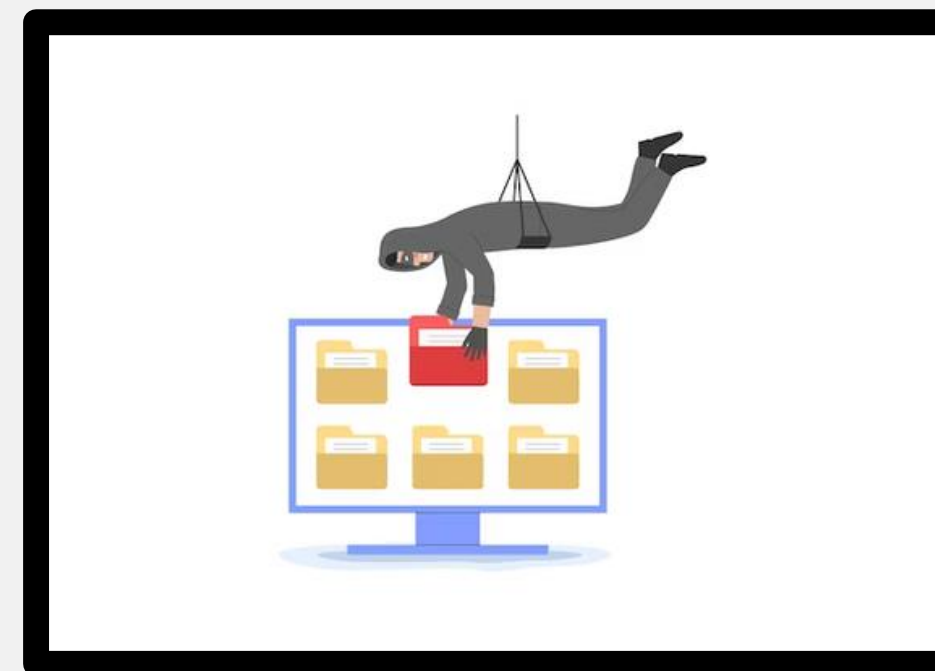
Тролл

1. Үргэлж сөрөг сэтгэгдэл бичдэг
2. Харилцааг төгсгөхийг хүсдэггүй
3. Их хэмжээний текстийг хуулж тавьдаг

Дарамтлагч

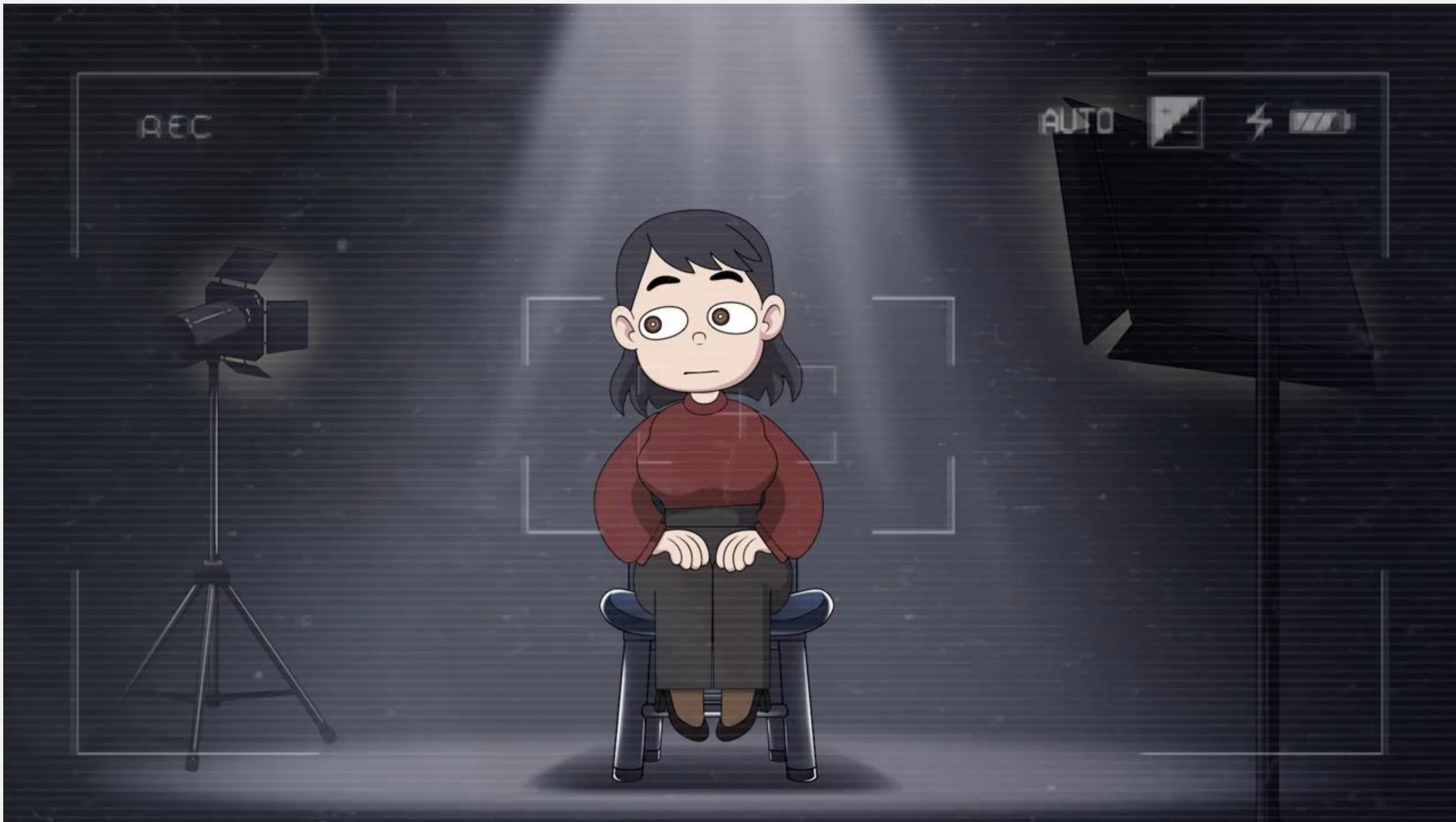

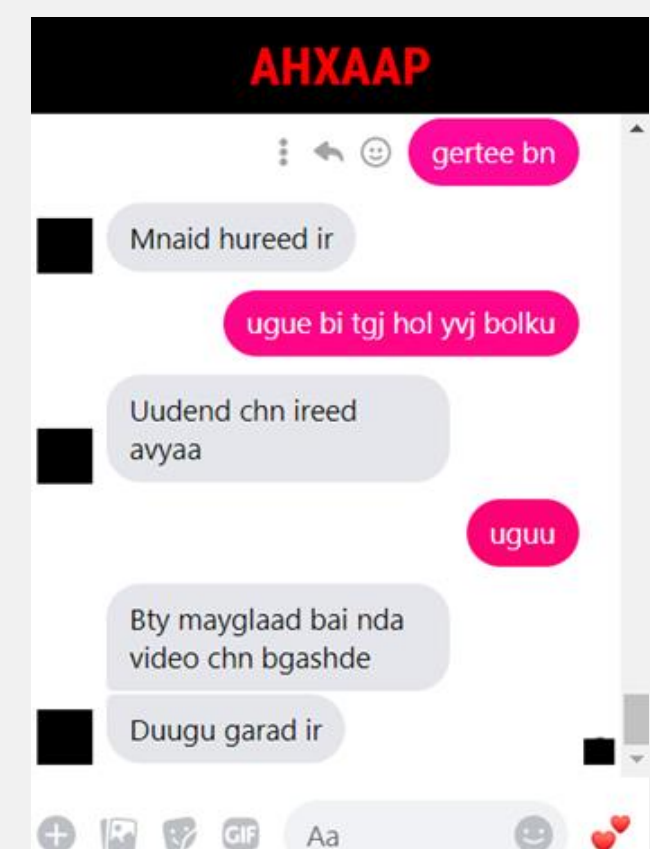
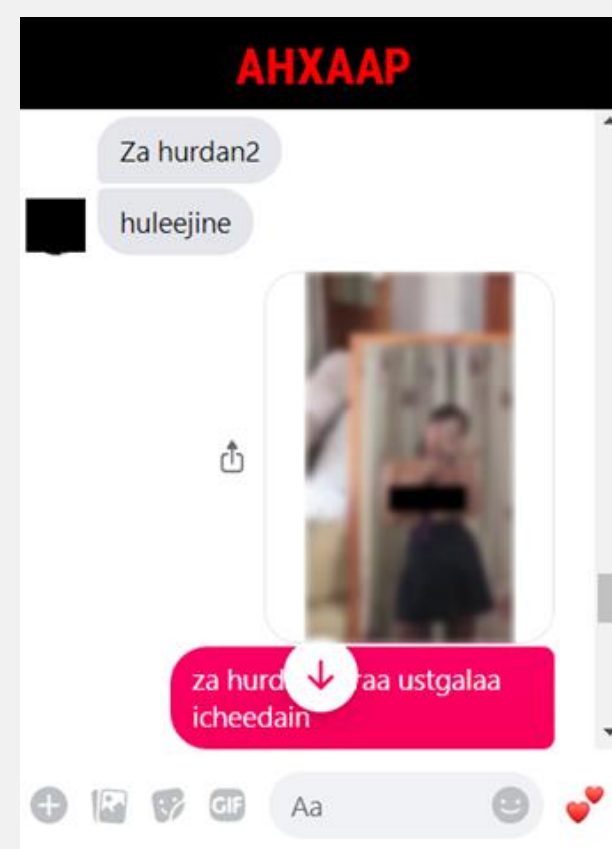
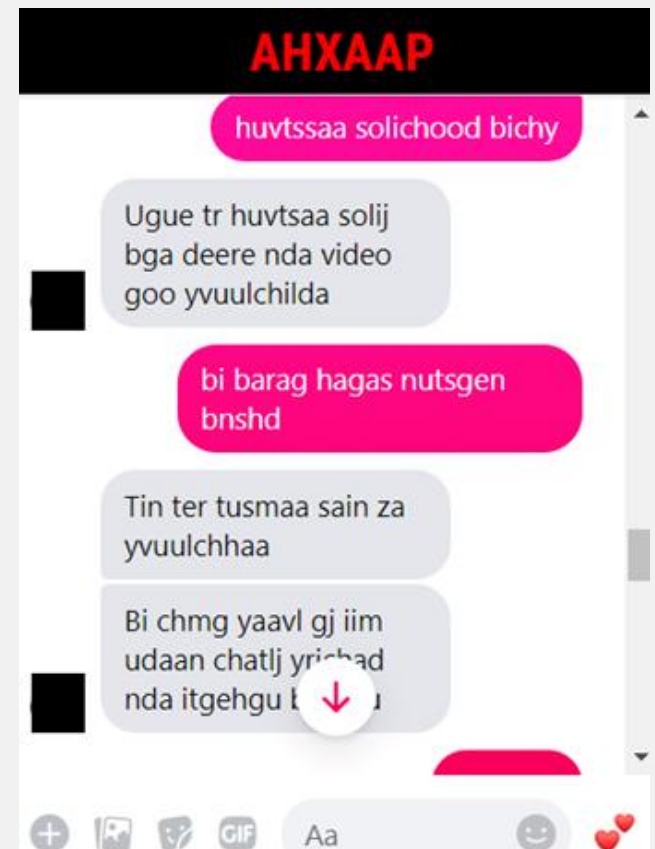
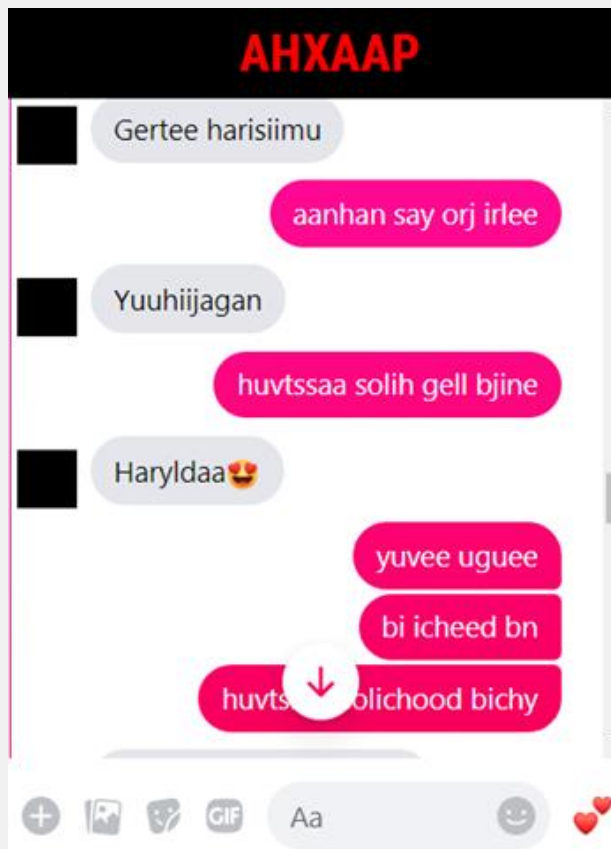
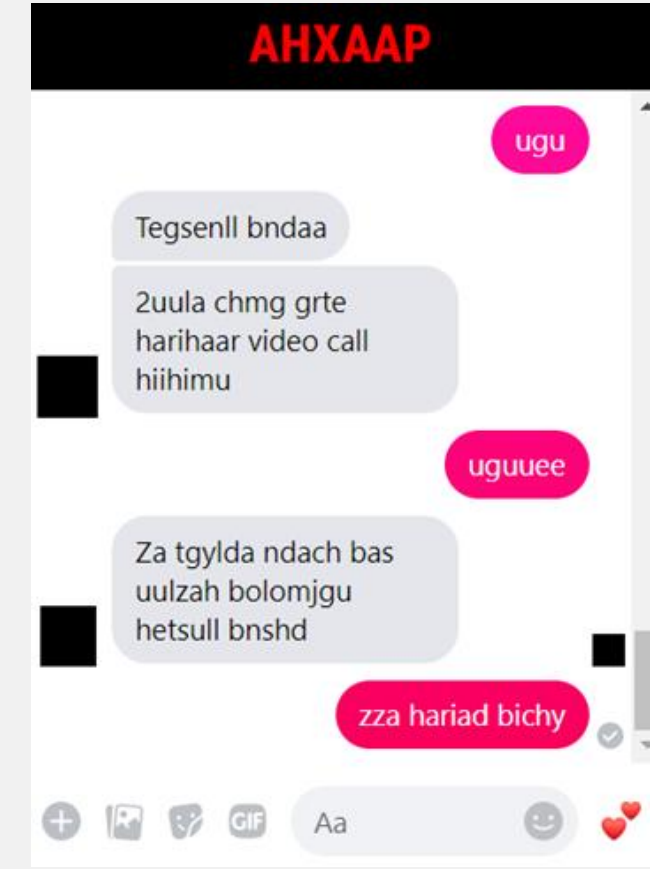
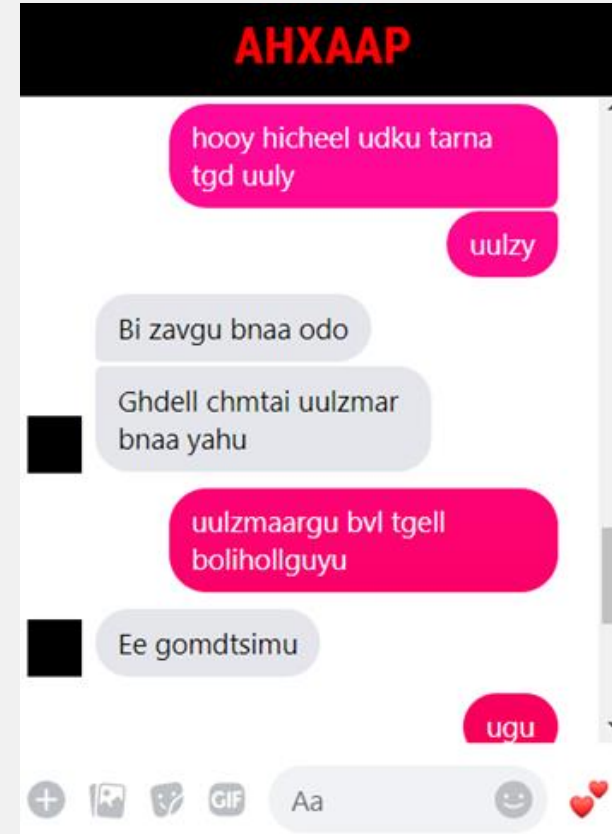
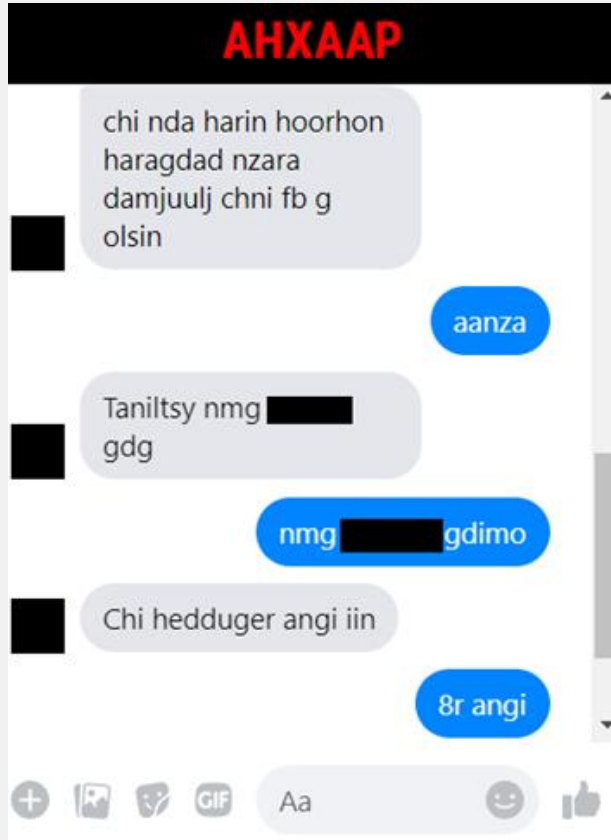
1. Итгэлийг чинь олж өөртөө дасгадаг
2. Тусламж хэрэгтэй мэт жүжиглэдэг
3. Итгэдэг хүмүүсээс чинь холдуулдаг

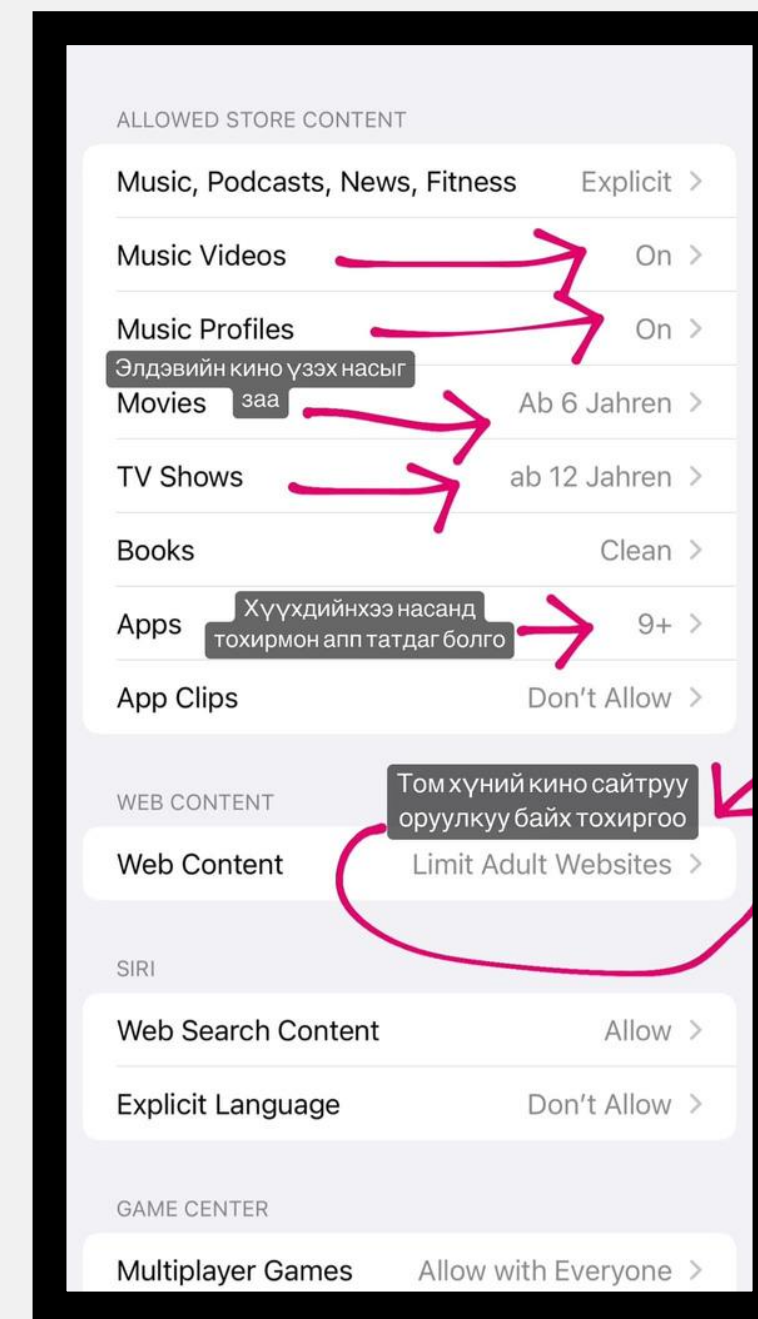
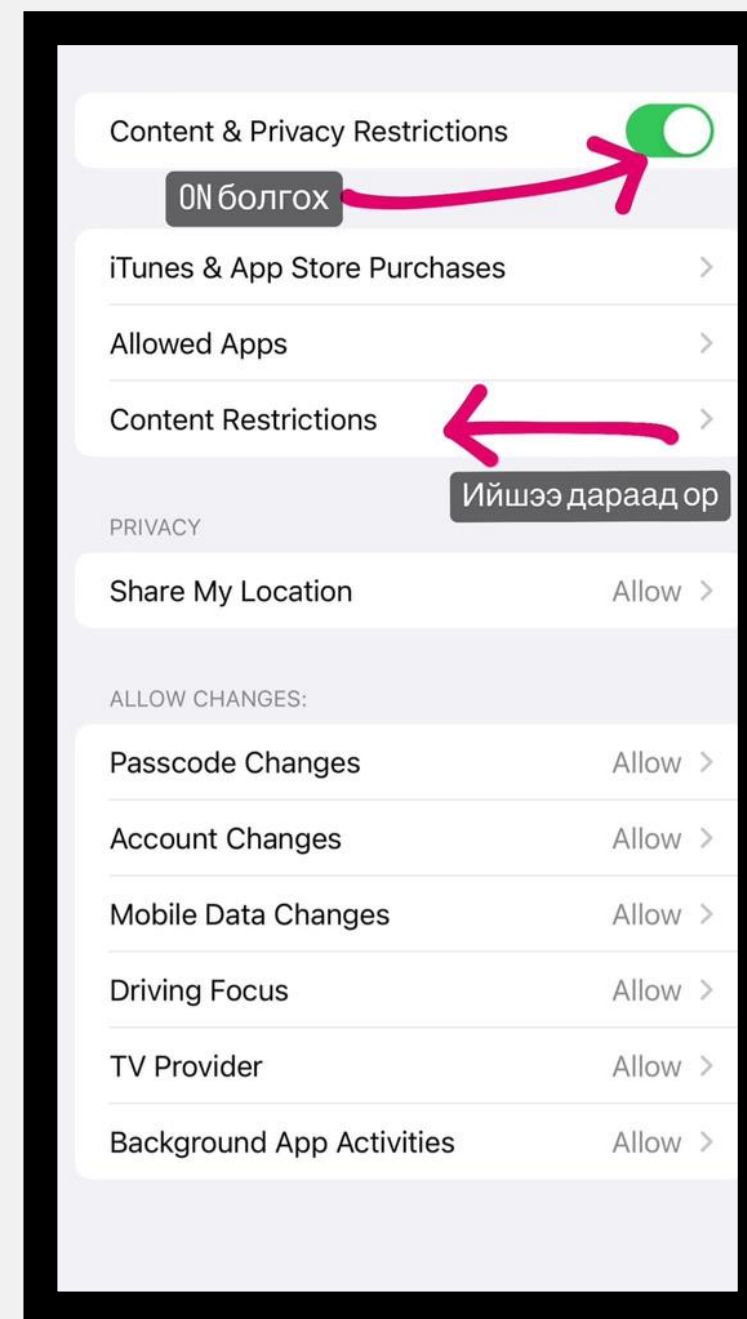
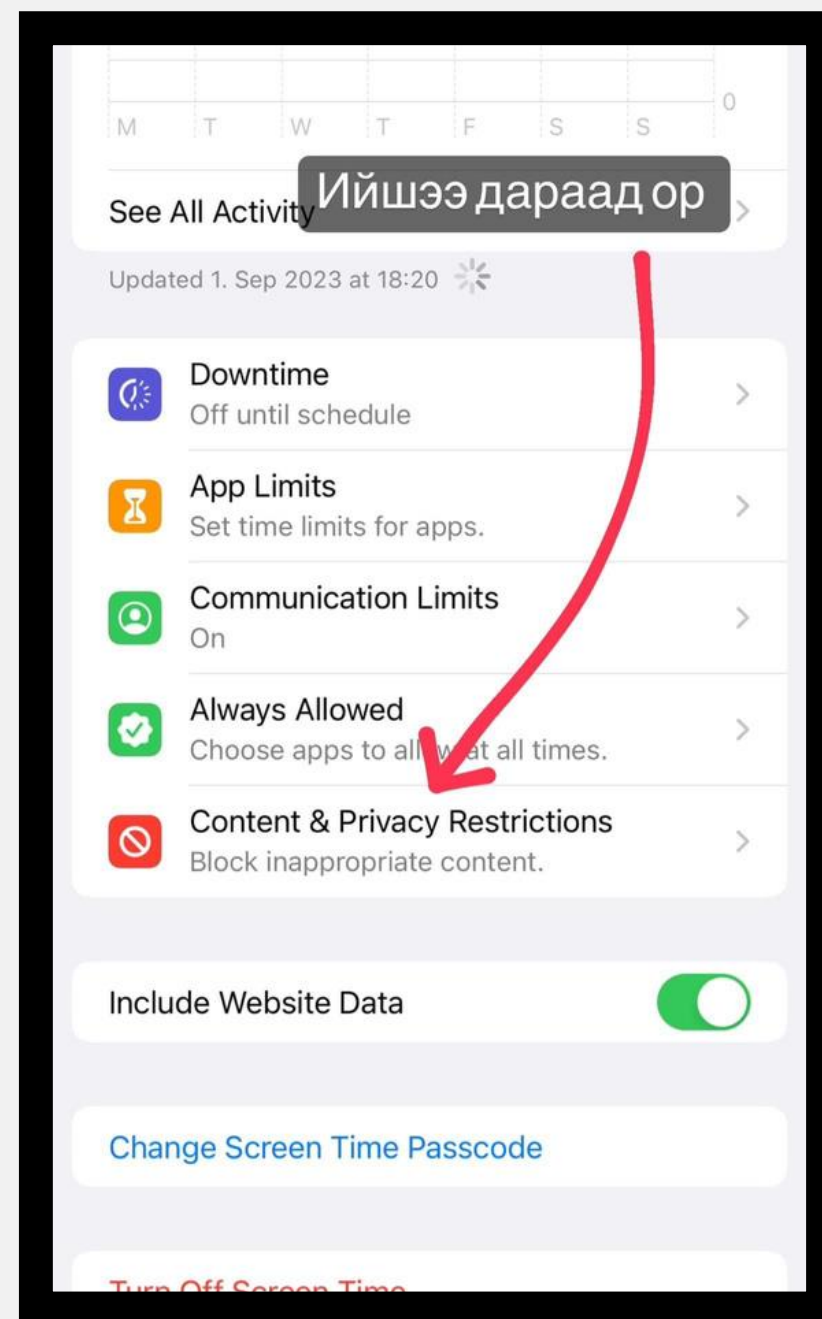
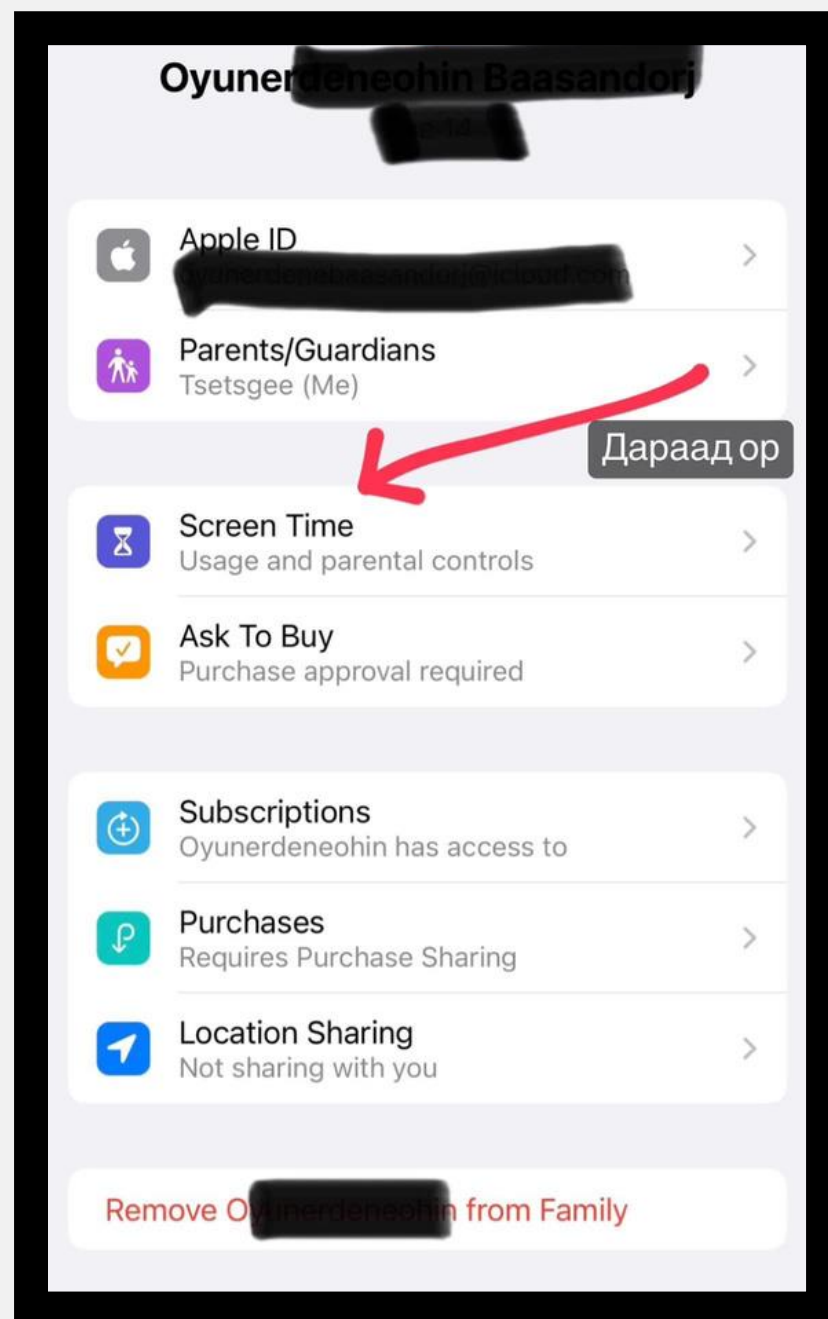
Аюул учруулагч

1. Илүү дитайл мэдээлэл өгөхөөс илүү мөнгийг чинь авахад төвлөрдөг
2. Хэтэрхий төгс зүйлийг санал болгодог.

БИД ЯАЖ СЭРГИЙЛЭХ БОЛОМЖТОЙ ВЭ?

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

ЦАХИМ ОРЧНЫ АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТАЛААРХ Q&A

e.mongolia

ХҮР **ДАН**

ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЦЭГ - ХААНААС Ч ОЙРХОН

ЦАХИМ ОРЧИНД АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫГ ХЭРХЭН БҮРДҮҮЛЭХ ВЭ?

Хамгийн чухал нь нягтлах ахин нягтлах. Энэ төрлийн мэдлэг, мэдээллээ нэмэгдүүлэх, фэйсбүүк, имэйл хаягийнхаа нууц үгийг тогтмол солих, эх сурвалжийг үнэхээр мөн эсэхийг нягтлах, өөрийн хувийн орон зайгаа хадгалж хамгаалах хэрэгтэй.

САНХҮҮГИЙН ЗАЛИЛАНГ ХЭРХЭН МЭДЭХ ВЭ?

Залилан мэхлэгчид арга барилаа тогтмол өөрчилдөг тул ямагт анхаарал сэрэмжтэй байх нь чухал. Та нэр хүндтэй хувь хүн, компанитай харьцаж байгаадаа итгэлгүй байвал тэдэнд мэдээллээ өгч болохгүй. Таныг татахын тулд тэд танд ямар ч санал тавьж болно, түүнд бүү автаарай.

МӨНГӨ ШИЛЖҮҮЛСЭН ОНЛАЙН ДЭЛГҮҮРИЙН FV ХАЯГ НЬ ОЛДОХГҮЙ БОЛ?

Ийм тохиолдолд таны мөнгийг шилжүүлэн авсан данс болон таны харьцсан чат зэргийг мөрдөн шалгах ажиллагаанд хуулбарлан авч, гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг олж тогтоодог ч тодорхой хугацаа зарцуулагддаг тул урьдчилгаа мөнгө шилжүүлэхгүй байхад иргэн бүр анхаарах шаардлагатай.

SWIFT КОД, IBAN ДУГААР ГЭЖ ЮУ ВЭ?

SWIFT нь ОУ-ын төлбөр тооцооны мессеж дамжуулах сүлжээ ба SWIFT-ээр мөнгө шилжүүлнэ гэсэн ойлголт байхгүй, шилжүүлгийн баримт үзүүлж байвал луйвар байх магадлалтай. IBAN дугаар нь бидний мэдэх дансны дугаар бөгөөд ОУ-ын стандартын дагуу 20 оронтойгоор дугаарлагдсан байдаг. Монгол Улсын хувьд 2024 оны 11-р сарын 1-нээс хуучин дансны дугаарыг халж, IBAN дугаарлалт ашиглахаар төлөвлөж байна.

ДАНСАНД МААНЬ МИНИЙ МЭДЭХГҮЙ ОРЛОГЫН ГҮЙЛГЭЭ ХИЙГДВЭЛ?

Энэ тохиолдолд харилцдаг банкныхаа дуудлагын төвд холбогдож, гүйлгээг буцаах нь зөв. Харин шунахайн сэдлээр гүйлгээг буцаахаас татгалзвал банк таны мэдээллийг хууль хяналтын байгууллагад гаргаж өгөх ба таныг үндэслэлгүйгээр хөрөнгөжсөн гэж үзэж, гэмт хэрэг үйлдсэнд тооцно.

Аюултай нөхцөл
байдлаас хэрхэн
сэргийлэх вэ?

Аюултай харилцаа/нөхцөл байдлаас хэрхэн зайлсхийх вэ?

Танихгүй хүмүүстэй битгий найз бол

Хувийн мэдээллээ нууцал

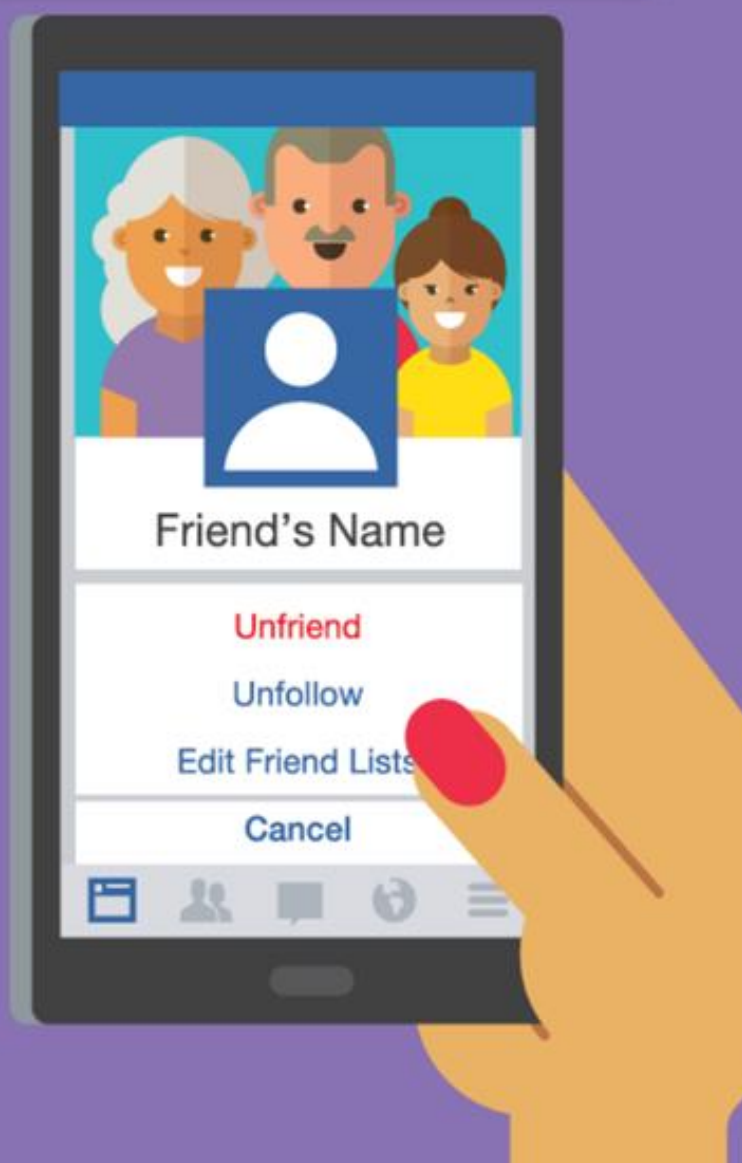
Бүдүүлэг хүмүүстэй битгий холбогд

Бүдүүлэг, сэжигтэй хүмүүсийг
найзаасаа хас

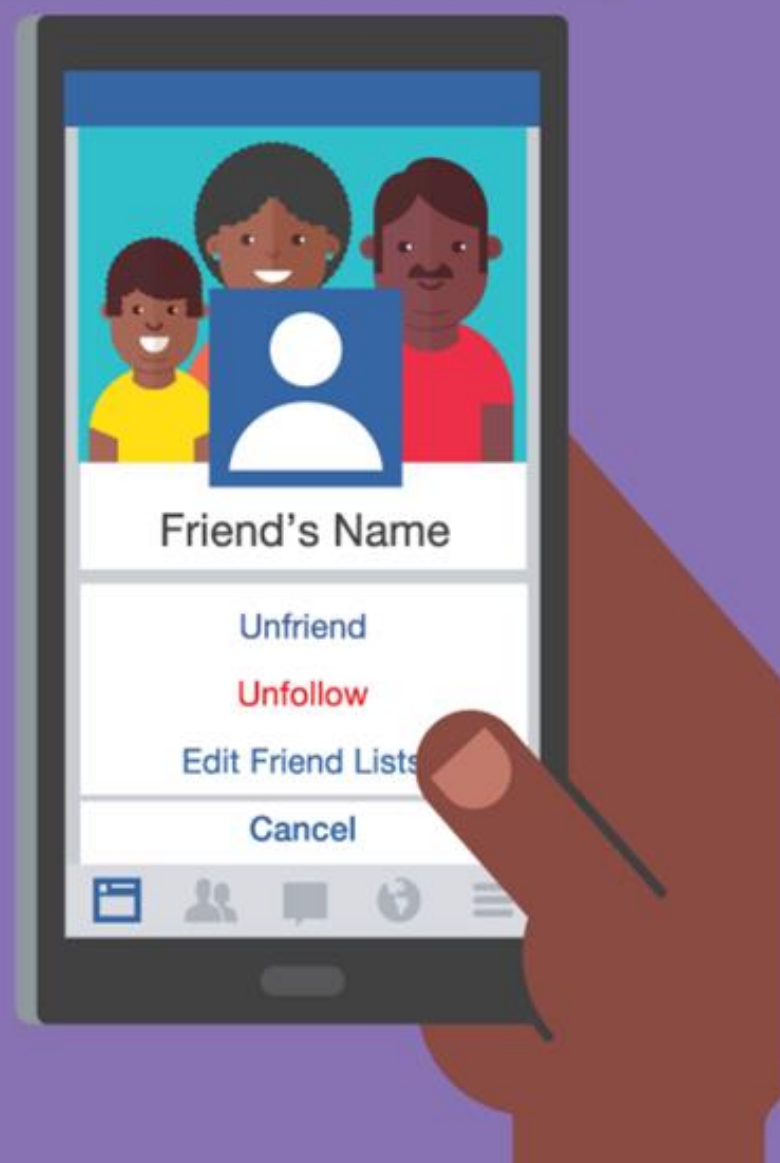
Муу үйлдлийг репорт хийх

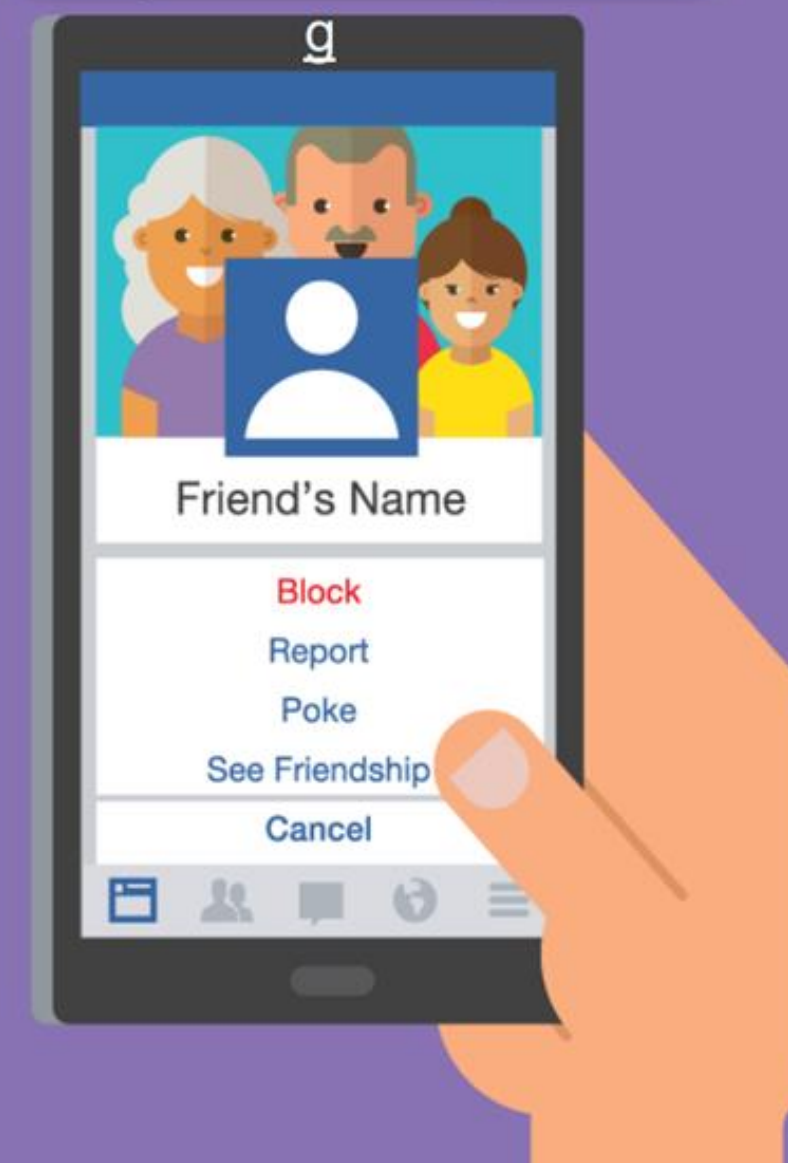
Найзаасаа
хасах

Дагахаа
болих

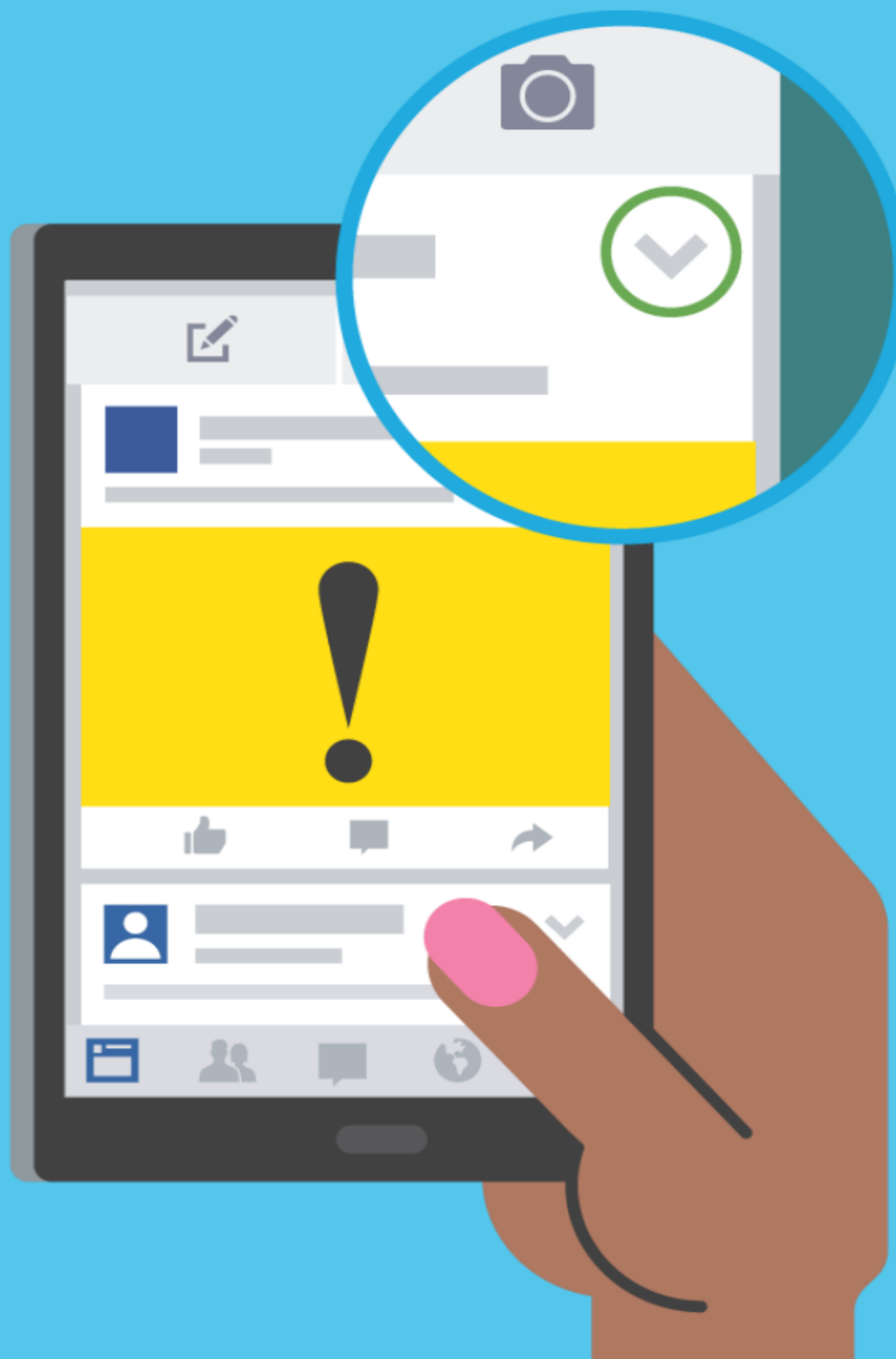

Блок хийх

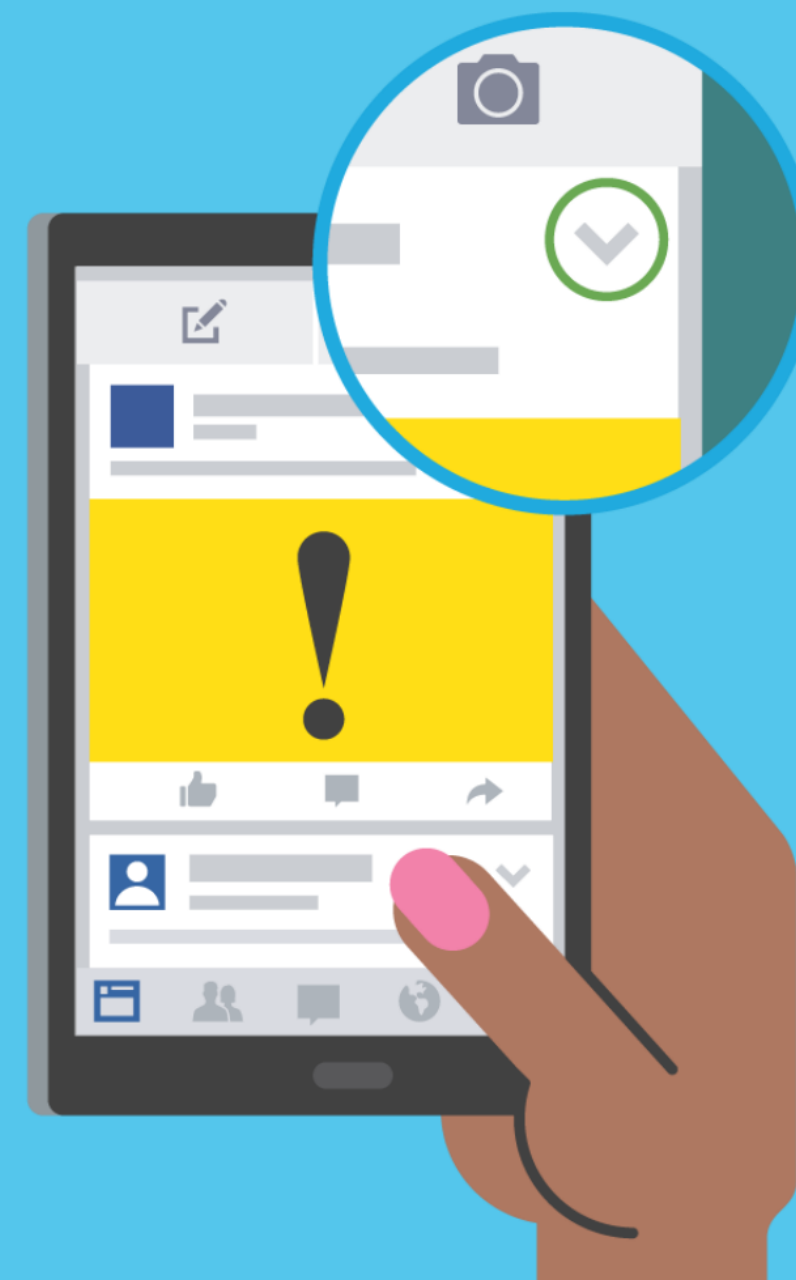
Репорт хийх

fb.me/Reporting

Репорт хийх

fb.me/Reporting

Үйлдэл

Тайлбар

Найзаас хасах

Фэйсбүүкээс танд мэдээлэл ирэхгүй ч тэр хүний найзын жагсаалтаас та хасагдах болно

Дагахаа болих

Та News Feed дээр тэдний нийтэлсэн зүйлсийг харахгүй, гэхдээ тэдэнтэй найзууд хэвээр байх болно

Репорт хийх

Фэйсбүүкт ямар нэг зүйлийг репорт хийхэд, фэйсбүүк үүнийг хянаад [Community Standards](#)-г зөрчсөн байвал устгадаг.

Блок хийх

Блок хийсэн хүн та хоёр бие биендээ харагдахгүй, автоматаар найзаас хасагдана.

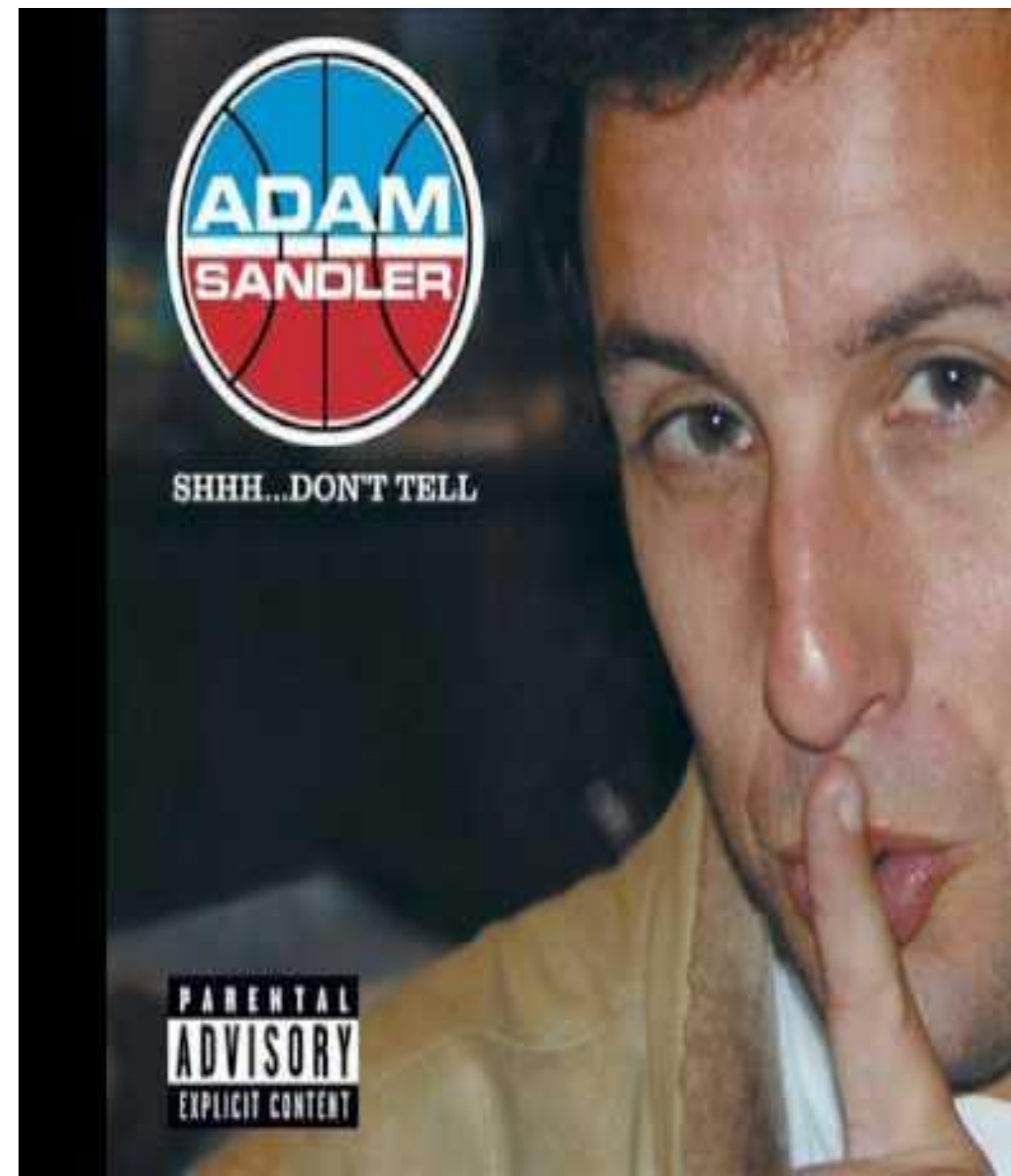
Таны дижитал мөр ...

Бусад хүмүүс бидний талаарх мэдээллийг олж авах арга замууд.

- *Зураг*
- *Нийгмийн сүлжээ*
- *Ажил /ажил олгогч*
- *Мэдээний түүхүүд*
- *Нийгмийн бүлгүүд*

Бид юуг хуваалцаж болохгүй вэ?

- **Олон нийтийн сүлжээний** сайтуудад нэгдэхээсээ өмнө сайтар шалгаж нягтлах;
- **Хувийн мэдээллээ** олон нийтийн сүлжээнд аль болох байрлуулахгүй байх;
- **Үл мэдэгдэх эх сурвалжаас** ирсэн цахим шуудангийн хавсралтуудыг нээхгүй байх;
- **Холбооснууд** дээр дарахдаа болгоомжтой байх, холбоос линкийг сайтар нягтлах;
- **Зар сурталчилгааны** хуудаснуудаар дамжуулан хувийн болон санхүүгийн мэдээллийг асуух нь луйврын шинжтэй байдаг тул тэдгээрт та ач холбогдол өгөлгүй шууд хааж байх;

- **Хувийн болон санхүүгийн** мэдээлэл асуусан, лавласан мессежинд хариу өгөхгүй байх. Мессеж явуулсан дугаарыг хянан батлах;
- Үг үсгийн алдаа болон бусад төрлийн алдаа нь ихэвчлэн цахим шуудан болон веб хуудасны луйврын нэг илрэл байдаг. Үг үсгийн болон дүрмийн алдаа, өвөрмөц бичиглэл, найруулгын алдаанаас та болгоомжлоорой.
- **Two factor authentication /2FA/ ашиглах.** Өөрийн цахим хаяг болон төхөөрөмжүүдэд нэвтрэхдээ давхар баталгаажуулалтын аргыг ашиглах.(өөр и-мэйл болон мессенжер баталгаажуулах)
- **Олон нийтэд** нээлттэй интернэт сүлжээнд (Public WiFi) холбогдохоос зайлсхийх;
- **Нууц үгийн найдвартай давтагдашгүй цорын ганц байдлыг хангах.**

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ТӨРИЙН ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

Дижитал дүр төрх гэж...

Интернэт орчинд оруулсан, хуваалцсан таны бүх мэдээлэл дижитал дүр төрх имиджийг бүрдүүлж байдаг.

Дижитал дүр төрхөө бүрдүүлэх яагаад чухал вэ?
Хүмүүс бидний цахим орчин дахь үйлдлээс давуу талыг бий болгож, муугаар ашиглах боломжтой боловч **урьдчилан сэргийлэх** арга хэмжээ авч чадвал бид цахим орчин дахь **ЭРСДЛИЙГ** багасгаж болно.

Бид дижитал төрхөө хэрхэн хамгаалах вэ?
Нууцлалын тохиргоог хийж, цахим орчинд хуваалцаж, нийтэлж буй зүйлээ эргэцүүлэх.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ТӨРИЙН ЦАХИМ ГҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
БОХИОУЛАЛТЫН ГАЗАР

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа

